

Připravte se dobře na II. olympiádu lidového umění a tvorby volyň. Čechů

První olympiáda lidového umění a tvorby volyňských Čechů pořádaná v listopadu m. r. v Zatlci měla přes všechny potíže a nedostatky jeden zvlášť pozoruhodný výsledek a úspěch: probudila dřímající, tvůrčí nadšení a síly zvláště naší mládeže, vzbudila zájem o kulturní činnost a projevení se a vytvořila tak dobré předpoklady pro to, aby se naše volyňská mládež úspěšně zapojila do celostátního dění v tomto oboru, do soutěže tvořivosti mládeže pořádané Svazem české mládeže v rámci celostátním.

Nesledovali jsme a nesledujeme nějaké separatistické snahy. Známe jen naše lidi a chceme jim pomoci k získání sebedůvěry a k uplatnění se.

Rovněž naše druhá olympiáda lidového umění a tvorby, kterou uspořádáme koncem dubna nebo začátkem května t. r. bude mít stejný účel a cíl: probudit ještě větší zájem o kulturní dění, v němž se můžeme stejně tak dobře a plně uplatnit jako při plnění pětiletého plánu na poli hospodářském a vyzkoušet síly před nástupem do kulturního kola celostátní soutěže tvořivosti mládeže.

Letošní olympiádu postavíme na ještě širší základnu nežli loňského roku. Základními disciplinami soutěže zůstávají sice zpěv, hudba, tanec, recitace — sbory, skupiny, sola — ale přihlásí-li se účastník včas s nějakou jinou kulturní disciplinou nebo s něčím docela novým — bude rovněž přípustěn a klasifikován. Novinkou bude „soutěž řečníků“ — neboť dobře řečnit je také umění — a velké.

Rovněž podnětky čtyř slovanských řečí zůstávají v platnosti. Je to vlastně zásadní požadavek naší kult. olympiády, čímž tato získává nejvíce na svém významu. Již okolností, že se někdo vůbec může soutěže zúčastnit, svědčí o jeho schopnostech a všestrannosti. Povinnou řečí je pochopitelně čeština. Potom již dle volby účastníka: slovenština, ruština, polština, ukrajinština, běloruština, bulharština, srbochorvatština nebo lužickosrbština. Tatáž podmínka platí pro tance a hudbu.

Je pochopitelné, že ten, kdo bude aspirovat na vítězství, se musí dobře připravit. A proto apelujeme na všechny účastníky příští olympiády, aby neztráceli čas a využili každou příležitost k bezvadnému ovládnutí svého díla.

Velký význam má správná a dobrá volba materiálu pro soutěž. Uvažujte proto bedlivě, než se pro tu kterou věc rozhodnete. Ráz a vnitřní náplň příští olympiády bude tvořit heslo: **Síťované na cestě k socialismu a v boji o n.r.**

Realisace pětiletého plánu v zemědělství

V těchto dnech jsou v proudu porady rolníků a zemědělských odborníků o uskutečnění pětiletého plánu v zemědělství. Po konferencích krajských budou v první polovině února následovat konference okresní, zatím co doba od 14. února do 6. března je vyhrazena místním konferencím v jednotlivých obcích. Úkolem všech těchto porad je seznámit nejen zemědělské referenty, ale i všechny rolníky s úkoly, jež jim ukládá pětiletý plán pro první rok i další léta.

Ministr zemědělství Julius Duriš zdůraznil na nedávné celostátní konferenci zástupců rolníků, že stejně jako při plnění dvouletky byla aktivní účast malých a středních rolníků hlavní podmínkou, je také nyní pro plnění pětiletého plánu tato účast naprosto nezbytná. Ministr upozornil při té příležitosti malé a střední rolníky, kteří tvoří jádro našeho zemědělství, že všechny jejich problémy se budou řešit a že generální linie zemědělské politiky bude stále sledovat jejich prospěch. Zemědělský plán byl dosud rezeptisován více méně úředně, nyní přecházíme k novému systému, který umožňuje aktivní účast všech drobných a středních rolníků při této akci. Tomuto cíli bude sloužit nová úprava právní základy výrobních a dodávkových povinností, která je vyjádřena v právě schválených vládních opatřeních.

Je to především vládní nařízení o výrobě zemědělských výrobků podle smlouvy. Úkoly výrobního plánu nebudou již zemědělcům předepisovány, nýbrž zemědělci sami se zavazí smlouvou s místním národním výborem k plnění jednotlivých úkolů výrobního plánu v oboru živočišné a rostlinné výroby s výjimkou výroby lesní. Systém smluvních závazků nahradí také dosud prováděné předpisování povinných dodávek. Ústředí pro hospodaření zemědělskými výrobky uzavře podle dalších vládních nařízení za přítomnosti zástupce místního národního výboru smlouvu s jednotlivými zemědělci o výkupu a dodávce zemědělských výrobků. Podkladem pro tuto smlouvu bude rozvrh výkupních množství, který provede místní národní výbor. Závazky, vyplývající z těchto smluv, mají povahu vzájemnosti. Na jedné straně se zemědělec zavazuje, že smluvní dodávku skutečně splní, na druhé straně vyplyne z

toho Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky povinnost, smluvené množství skutečně od zemědělce vykoupiť. To zbavuje zemědělce starostí o odbyť jeho výrobků i pro případ, že by v té neb oné skupině výrobků se vlivem nadprůměrné úrody objevil přebytek. Nová organizace výkupu zemědělcům zajistí, že vše, co vyrobí podle plánu, Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky také vykoupi.

Vláda však schválila ve své poslední schůzi ještě další opatření, které má usnadnit zemědělcům plnění úkolů pětiletého plánu. Je to důležitá osnova zákona o mechanisaci zemědělství, kterou předložil ministr zemědělství Julius Duriš. Soustavnou mechanisaci zemědělství bude podle tohoto zákona provádět Ústředí pro mechanisaci zemědělství, n. p. a jeho složky, t. j. státní strojní opravnice a opravárení a státní strojní opravy. Ústředí sídlí v sídlech krajských národních výborů krajské orgány, aby jeho činnost mohla být rozvětvena do všech krajů. Na nově zřízené ústředí bude převeden majetek Ústředí zemědělských strojních stanic při podniku Státní lesy a statky a Ústavu pro mechanisaci zemědělské výroby na Slovensku, které se ruší. Jde tedy o jednotné celostátní řešení problému mechanisace, pro jejíž plánovitě provádění se tímto zákonem vytváří pevná organizační základna.

Úkolem Ústředí pro mechanisaci zemědělství n. p. a jeho složek bude zejména poskytovat strojní pomoc zemědělcům, především drobným a středním rolníkům, provádět opravy hospodářských strojů a školení i výcvik osob pro obsluhu a opravy mechanizačních prostředků, jakož i uzavírání smluv k provedení jednotlivých zemědělských prací. Aby byla záruka, že zemědělské stroje se plně uplatní ke stupňování zemědělské výroby, dává zákon možnost vykupovat pro Ústředí základní zemědělské mechanizační prostředky od těch, kdo by neplnili výrobní nebo vživovací plán anebo v případech, kdy mechanizační prostředky nejsou využity.

Jak zřejmo, dochází při vstupu do zem. pětiletky zároveň k významným organizačním změnám, které mají za úkol, nejen umožnit každému zemědělci, aby podrobně znal své úkoly, ale zároveň mu usnadňují splnit je.

Příhlášky zašleme na požádání již nyní. Budou přijímány do konce března t. r. Kdo nepodá včas přihlášku, nebude k soutěži přípustěn.

Vítězství v kulturní olympiádě je velikou cťou a zárukou k dalšímu šíření lidového

umění a tvorby, jež je posilou, radostí a vzpruhou k další úspěšné, cílevědomé, buvaletské práci.

A proto se dobře připravte na druhou olympiádu lidového umění a tvorby volyň. Čechů!

Stalinova víra v světový mír

Zájem světové veřejnosti byl upoután na jasné a otevřené prohlášení generalissima Stalina na otázky amerického novináře ve věci míru. Význam Stalinových slov je tím vyšší, že přicházejí ve chvíli, kdy západní imperialisté v horečném chvatu formují vojenské paktů, které mají výhradně sloužit jejich světovládným zájmům. Nedávně prohlášení zahraničního ministerstva Sovětského svazu o severoatlantickém paktu, jehož ostří bylo namířeno proti SSSR, také nejlépe ukazuje, na které straně lze hledat zastánce světového míru a kdo se pokouší tento mír všemi prostředky rušit a podlamovat.

O upřímné mírové politice Sovětského svazu nemohl nikdo pochybovat. Již na konferenci v Jaltě a později v Postupimi byl to sám generalissimus Stalin, který v spojeneckých ujednáních formuloval podmínky a zásady budoucího mírového uspořádání poválečného světa a jasně vytyčil směrnice, jak by se to mohlo podařit. Nebylo vinou Sovětského svazu, že tato závazná spojenecká usnesení byla západními mocnostmi tak brzo po válce všelijak obcházena a že nakonec kurs zahraniční politiky západních imperialistů vnesl do světové veřejnosti dusné ovzduší válečného napětí a hrozeb války.

Jestliže nyní přišel ředitel americké agentury „International News Service“ Smith přímo ke generalissimovi Stalinovi, aby si od něho vyžádal odpovědi na hlavní otázky světového míru, nestalo se tak jistě náhodou. Americkým monopolistům, kteří jsou dnes hlavní představitelé světového imperialismu, podařilo se sice rozpoutat běs válečného napětí, jak vzešel ze soustavného štvění proti Sovětskému svazu, ale výsledky těchto akcí jsou zcela jiné, než asi očekávali. Již presidentské volby ve Spojených státech ukázaly, že americká veřejnost se domýšlí hrůz, jaké by svět stihly, kdyby nenávistné štvění proti Sovětskému svazu se projevily v přímé akci. Americký člověk proto již ve volbách dal najevo, jak smýšlí o věcech světového míru a v hromadných manifestacích vyslovil své přání, jež nemohlo být vládou Spojených států přehlédnuto. Obrát v smýšlení americké veřejnosti se projevily v přímé akci. Americký člověk proto již ve volbách dal najevo, jak smýšlí o věcech světového míru a v hromadných manifestacích vyslovil své přání, jež nemohlo být vládou Spojených států přehlédnuto. Obrát v smýšlení americké veřejnosti se projevily v přímé akci. Americký člověk proto již ve volbách dal najevo, jak smýšlí o věcech světového míru a v hromadných manifestacích vyslovil své přání, jež nemohlo být vládou Spojených států přehlédnuto. Obrát v smýšlení americké veřejnosti se projevily v přímé akci.

Americký novinář, který navštívil generalissima Stalina a předložil mu čtyři otázky ve věci míru, vyhověl tak především přání amerického lidu, pro něhož mír nebo válka nemůže být předmětem spekulativních úvah. A generalissimus Stalin mohl klidně a věcně formulovat své odpovědi, z nichž každá dělá škrk přes plány a úmysly válečných stávců a posilují vlastní nerv imperialistických lídů a výmyslů o politice Sovětského svazu. Ohlas Stalinových odpovědí ve světě je pak důkazem, že síly míru jsou větší a silnější, než síly imperialistického tébora, který hodlal i po největší válece dějin kotit se záměrně rozpoutávaných rozporů mezi státy. Světový mír se stává heslem všeho pracujícího lidu a hluboce proniká do myslí a srdcí lidí celého světa. Generalissimus Stalin jen autoritativně potvrdil upřímnost Sovětského svazu udělat vše, aby propagační manévry a triky západních imperialistů byly odhaleny, a aby myšlenka světového míru mezi národy se stala vedoucí myšlenkou jejich mezinárodních styků.

Dodávkové smlouvy novým nástrojem zemědělské politiky

V našem zemědělství dochází k veliké přeměně zásadního dosahu. Přechází se od systému kontingentního k systému smlouvy mezi státem a zemědělcem o výrobní množství všech zemědělských produktů a o smlouvě o dodávkách z vyrobených zemědělských produktů pro veřejné zásobování. Opoúští se tak princip vrchnostenského zásahu do zemědělské výroby, kdy byly zemědělci se strany veřejných orgánů jeho dodávkové povinnosti přímo uloženy. I za smluvního systému trvá ovšem plánování zemědělské produkce i veřejné výživy a předpokládán množství jak výroby tak i dodávek se rozvrhují podle jednotného plánu na jednotlivé kraje, okresy a v okresech na jednotlivé obce. Ale rozvrh výrobních a dodávkových povinností v obcích se děje na základě smlouvy, kterou zemědělec bere na sebe závazek vypěstovat na přesně stanovené výměře určité druhy obilovin, okopanin, zastavit určitý počet dobytka a z vypěstovaného množství dodat zase přesně stanovené dodávky.

Jak to u každé řádné smlouvy bývá, není ani tato výrobní a dodávková smlouva věcí jednostrannou, nýbrž slát přejímá ve smlouvě závazky na podkladě vzájemnosti. Zavazuje se k tomu, že bude zemědělcem nápomocen k dosažení určených výsledků, zejména technickou pomocí dodáním zemědělských strojů, osiva a pod. a zavazuje se zejména že ve smlouvě nabídnuté množství zemědělských produktů za všech okolností skutečně odebere a zaplatí v pevných cenách. Tak je zemědělec zbaven starostí ohledně odbytu a má zaručenou výnosnost svého podnikání. Nadto je mu zaručeno, že po splnění dodávek může přebytečné množství podle vlastního uvážení spotřebovat a zpeněžit na volném trhu, který bude rovněž organizován státem.

Organizačním předpokladem k přechodu

od kontingentního systému výkupu k systému kontraktů bylo řádné ustavení mimořádných vyzivovacích komisí v obci, které mohou na základě podrobných znalostí projednávat všechny individuální případy a při sjednávání smlouvy brátí ohled nejen na všeobecně stanovené hektarové výnosy, nýbrž i na rozsah hospodářství, bonitu půdy, strojní zařízení, na sociální poměry, zejména na počet nezaopatřených členů rodiny atd. Při tomto jednání je možno uplatnití podněty k zintenzivnění výroby, zejména k zvýšení živočišné produkce na větších hospodářstvích, která v tomto ohledu zůstávají pozadu za malými zemědělci. Se stejných hledisek je pak možno vycházet při stanovení výkupních množství. Zásadně je nutno při tom uplatňovat hledisko, že zpeněžování na volném trhu nemá být zdrojem k obohacení a že tudíž se má výkupní množství stanoviti tak, aby nevznikaly u větších zemědělců větší volná množství, nýbrž přibližně stejné přebytky jako u drobných a středních zemědělců. Takovým způsobem se uplatní požadavky devíti bodů presidenta Gottwalda o zatlačování kapitalistických živlů v zemědělství.

O novém způsobu zemědělských smlouvy o výrobě a dodávce byly v těchto týdnech podrobně informovány orgány lidové správy v krajích, okresech a na vesnicích a zároveň byl proveden rozpis výrobního a výkupního plánu až na vesnice. Bude nyní na vyzivovacích komisích jednotlivých obcí, aby spravedlivě sjednaly s jednotlivými zemědělci smlouvy tak, aby celkový plán byl splněn. Zemědělec si sjedná smlouvou jasno o svých povinnostech a má možnost sám plánovat potřebný postup do konce hospodářského roku. Jsou již učiněny dispoice pro to, aby sjednávání smlouvy pro rok 1950 probíhalo již v létě tohoto roku, takže zemědělec bude moci podle toho zařídit podzimní setbu.

Úkol opravdu naléhavý

Lesy jsou našim bohatstvím. Mají veliký význam nejen pro utváření podnebných poměrů, jak právě názorně ukazuje rozsáhlé zalesňovací akce v Sovětském svazu, které jsou výsledkem vědeckých poznatků o vlivu lesů na podnebí. Lesy však nám dodávají zároveň velmi cennou, pro mnohé výrobní obory naprosto nezbytnou surovinu, nepřehlížme-li ani k zdravotnímu a strategickému jejich významu. Je proto naší povinností, abychom přírodním bohatstvím, které nám bylo svěčeno, rozumně hospodařili. Nesmíme především dopustit, aby vytěžené dříví se znehodnocovalo tím, že zůstane delší dobu ležet v lesích.

Poněvadž letošní zima byla dlouhou bez sněhu, práce spojené s odvozem dřeva se poněkud zpozdily. Tím více je nutno využítí zbývajícího zimního období, aby co nejvíce dřeva bylo svezeno k dopravním spojům a odtamtud do spotřebních středisk. Na dříví dnes čekají nejen pilny, ale také naše doly. Doby, která nám ještě z letošní zimy zbývá, musí být proto co nejintenzivněji využito. Je to možné, poněvadž v polních pracích trvá

dosud přestávka a koňské potahy i povozy jsou volné. Zaměstnáme-li je nyní odvozem dřeva, přinese to veliký užitek nejen našemu hospodářství, ale i značný příjem odvozcům. Práce na odvozu dřeva je nejen dobře placena, ale přináší i jiné výhody. Ministerstvo zemědělství se totiž postaralo, aby odvozců, kteří splní předepsaný úkol, dostali poukaz na pracovní koženou obuv, sánkaři zaměstnaní svážením dříví se svahů pak poukazy na speciální polovysokou koženou obuv. Tyto poukazy se postupně již rozepisují. Vedle toho se přidělují odvozcům po splnění předepsaného úkolu teplé kabáty, které se rozepisují přímo ze skladů.

Krajské i okresní národní výbory projevily pro akci odvozu dříví plně porozumění. Je proto možno očekávat, že se tato pro naše národní hospodářství tak důležitá akce setká s nejbližším zájmem i v řadách našich rolníků a povozníků. Zbývající letošní zimní sezony musíme opravdu využítí co nejintenzivněji, abychom republice zachránili co nejvíce hodnotného dřeva z našich lesů.

Osvětová péče — zbraň proti reakci

Zapojit kulturu do velkého hospodářského procesu pětiletého hospodářského plánu je jeden z hlavních úkolů naší osvěty. Podařilo se nám vytvořit spolehlivý základ již zavedením jednotné školy, jímž se budou vyrovnávat třídní rozdíly, které u nás dosud byly. Pevně věříme, že naše jednotná škola bude vychovávat lidi; pokrokové a inteligenci, jakou potřebujeme v našem lidově demokratickém zřízení.

Kromě soustředěné a plánované péče o výchovu naší mládeže ve školách, stejně úsilí bude směřovat k osvětové péči v nejširších vrstvách našeho lidu. Víme dobře, že teprve únorem byly dány předpoklady k tomu, aby šíření kultury a osvěty bylo prohloubeno a rozvíjeno ve smyslu potřeb lidu. Únor znamenal definitivní konec moci buržoazie v našich zemích a vstup do nové historické epochy, v níž veškerá moc patří již lidu. Tato nová epocha však klade nejvyšší významné a odpovědné úkoly. Musíme především odstraňovat z mysli lidí pozůstatky kapitalistického nazírání na život, a bude třeba udělat vše, aby náš člověk byl převychován na člověka socialistického, aby byl politicky informován, uvědoměn, vychován a politicky veden na cestě k socialismu.

To je hlavní úkol a poslání ministerstva informací. Naše reakce velmi brzo postihla, jaké nebezpečí jí hrozí z práce tohoto resortu státní správy, který všemi prostředky popularizoval košický vládní program Gottwaldův. Odtud i nevinné štvánice naší reakce před únorem. Nepřítel našeho lidově demokratického řádu dobře postihl, co všechno hrozí jejich zájmům, jestliže široké masy našeho lidu budou politicky uvědoměny. Všechny tyto útoky na minister-

stvo informací byly ve skutečnosti jen jednou formou nenávistného tažení proti rodícímu se socialistickému řádu.

Únor s reakcí po zásluze zúčtoval, a s tímto pronikavým obratem u nás přibývalo naší osvětové péči mnoho nových a naléhavých úkolů. Kromě přebudování celé oblasti vydavatelské a nakladatelské byla provedena reorganizace a specializace tisku. Tisk nyní musí sloužit bezvýhradně politickým, kulturním, hospodářským a sociálním zájmům pracujícího lidu. Naše budoucí nakladatelské podnikání vyloučí veškeré soukromé, neplánované a neregulované vydávání neperiodických publikací. Vydavatelskou a nakladatelskou činnost budou moci napříště provozovat jen ty vydavatelské podniky, které budou zřízeny jako podniky státu, politických stran, odborových organizací a institucí celostátního významu. Také rozhlas, jako státní podnik, je nyní dán především k dispozici vládě, státní správě a orgánům naší lidově demokratické. Totéž se týče našeho filmového podnikání které bylo postaveno na nové, únorem vytvořené základy.

Uplynulý rok byl mezníkem v politickém vývoji našeho státu. V státní osvětové péči byla naše činnost zaměřena k tomu, aby myšlenky a zásady lidově demokratické a socialismu se staly duchovním majetkem všeho lidu a aby vyrostly v hybnou sílu našeho dalšího vývoje. Na této cestě budeme ještě se zvýšeným úsilím pokračovat. Náš boj s reakcí bude i nadále veden s cílem, aby třídní nepřítel byl poražen vzděláním a politickým uvědoměním našeho lidu. V tom je podstata a smysl našeho zápasu proti zbytkům kapitalistické minulosti, v tom je i výsledek socialistického usilování o nový řád a o nového člověka.

Soumrak imperialismu na Dálném východě

Kapitulace armády Kuomintangu je zároveň koncem fašistických provokací v naší době, v oné historické době, kdy sily demokracie rostou a vítězí ve všech částech světa. Vládní čínská armáda byla donucena po odstoupení Čankajška uzavřít dohodu s komunistickými oddíly o zastavení nepřátelství. Čankajškův nástupce Licunje prohlásil, že kuomintangská vláda je ochotna zahájit jednání s komunistickou stranou Číny na základě osmi bodů, které nedávno vytýčil generální tajemník strany Maoceťun.

Taková je suchá mluva telegrafických zpráv, které oznamují výsledky fašistických a imperialistických manévru v Číně. Jak se nad nimi nezamyslet v době zvýšeného náporu imperialistických států i v jiných zemích, kde porobené národy bojují o svá lidská práva se svými kapitalistickými vykořisťovateli. Je konec dobrodružství, za něž v první řadě nesly odpovědnost imperialistické zájmy spojených států a Velké Británie, které podporovaly Čankajškův fašistický režim v Číně v zámerném úsilí, aby Čína, právě tak jako Japonsko, se stala nástupištem proti pokrokovým silám na Dálném východě a v neposlední řadě i proti SSSR.

Po odmítnutí otevřené americké intervence v Číně, o níž se ucházela žena Čankajškova ve Washingtonu, nastala demoralizace a rozklad vládní moci. Vojenskými porážkami, obklíčením a masovými deserccemi ztratil Čankajšek nakonec hlavní údernou sílu své armády. To vedlo ke kapitulaci, ale také i k nutnosti odpovídat se ze svých činů. Této odpo-

vědnosti se Čankajšek a jeho imperialističtí protektoři nevyhnou. Nepomůže jim ani sjednané příměří a mírové jednání, kterým by rádi získali čas, aby se mohli zachránit alespoň v jedné části jižní Číny. Vítězný čínský lid, který po tolik let trpěl hrůzami japonského vpádu a občanských válek, je však neúprosný proti svým staletým utlačovatelům a vykořisťovatelům. Vítězství čínského lidu, význam jeho osvobozenecké boje přehřstá rámec národně-osvobozeneckého boje i tak velké země, jako je Čína. Největší mě světa se osvoďila! Historický vývoj pokročil o další mohutný krok kupředu - světový imperialismus ztrácí jednu ze svých nejnejnějnějších základů.

Vítězstvím čínského lidu zmohtnily síly protiimperialistického tábora a vzrostl osvoboditelský boj koloniálních národů na celém světě. Úspěšný zápas čínského lidu proti cizí moci položil zároveň základ k uskutečnění lidově demokratické v koloniálních a polokoloniálních zemích a zasadil imperialismu těžkou ránu. Historický obrat v Číně jistě nezůstal bez vlivu ani na smýšlení japonského lidu. Velké vítězství japonské komunistické strany, která v posledních volbách zdevateronásobila svůj dosavadní počet parlamentních křesel, je toho jasným dokladem. Potlačovaný lid v Holandské Indonésii, v Koreji a v ostatních koloniálních zemích byl vítězstvím čínského lidu posílen ve svém odporu proti cizímu panství a imperialistické agresi, která až dosud jen plodila zlo a stala se po každé původem krvavých válek.

Socialistické SOUTĚŽENÍ

Stále a stále se musíme vracet k Leninovým slovům, že kapitalismus může být a bude definitivně poražen tím, že socialismus vytvoří novou, mnohem vyšší produktivní práci. — To je totiž největší úkol, před kterým stojíme, neboť zvýšení výrobnosti je životním zájmem každého z nás, nejzákladnější nutností národa a státu. To také bude průběžným, zkušebním kamenem, na kterém poznáme, jak socialismus postupně řeší tento základní požadavek dnešní doby.

Kde hledat a najít sílu, která by mohla a dovedla stupňovat naši výrobu? Víme, jaká byla hnací síla starého hospodářského systému, s nímž jsme se rozloučili. Byl to zisk, profit podnikatele, jednotlivce nebo menších skupin, bank, koncernů, trustů, holdingových společností atd. Toto výdělkářství staré společnosti bylo její vnitřní silou, která zvyšovala výrobu, ovšem bez ohledu na ty, pro které výroba měla vyrábět a také bez ohledu na pracující.

Kde na cestě k socialismu najdeme sílu vedoucí nás k výrobě stále větší? Tuto sílu nemusíme dlouho hledat, neboť byla nalezena a také — což je velmi důležité — již vyzkoušena. Je to socialistické soutěžení; na jeho význam ukazoval Lenin již v prvních letech sovětské vlády. Také Stalin viděl v socialistickém soutěžení komunistickou metodu výstavby socialismu. Jestliže dnes Sovětský svaz je tím, čím je, jestliže má průmysl, s nímž stojí v čele nejprůmyslovějších států, je to také tím, že soutěžení, plynoucí z víry v nový řád, dalo velké a trvalé nadšení, dalo silný zájem, dalo vnitřní vztah k práci, což vše vedlo ke stálému zvyšování výroby. Také u nás je potřeba, aby toto socialistické soutěžení se stalo skutkem. Chceme více vyrábět a nezbude nic jiného, než aby každý tam, kde pracuje, přemýšlel, jak by mohl pracovat lépe a rychleji než dosud a jak by dal příklad svému okolí. Protože klademe důraz na spolupráci, je potřeba, aby se v tomto socialistickém soutěžení uplatnila pospolitost, solidarita pracujících, aby se projevila v úderkách. Správně bylo řečeno, že údernické hnutí se nedá vyvolat od zeleného stolu. Musí vyrůst zdo-la, přirozeně, zdravě a svěží. Toto socialistické hnutí, údernictví již vyrůstá a je potřeba, aby rostlo do šíře a do hloubky.

Znárodnění výroby znamená, že odpovědnost za výrobu leží na bedrech každého pracujícího. Dříve zaměstnanec pracoval pro jiného, pro jiné; viděl, že ze své námahy nemá tolik, co stačí na slušný život; viděl však také, že ani jím nemají prospěch ze zvýšené výroby. Socialismus staví výrobu do služeb celku a pracujících. Proto pracující sami musí mezi sebou rozprodřit zdravou soutěž, v níž by ukazovali, že to půjde lépe než včera a především, že jedna dílna vyrobí více než dílna druhá, aby zase zanedlouho tato druhá dílna ukázala, že i ona musí a také může přidat. Zájem národa je ve zvýšení výroby; právě příklad Sovětského svazu, příklad velmi přesvědčivý nám říká, že socialistické soutěžení je dobrou a úspěšnou cestou, která povede k zlepšení naší výroby. Proto musíme usilovat všude a všichni, aby tento dobrý a spolehlivý pomociik — socialistické soutěžení — který nám dává více zboží, více výrobků, přicházel přímo z díla, z přesvědčení všech pracujících.

Zprávy svazu

Poděkování

Svaz Čechů z Volyně děkuje touto cestou všem, kdo se přičinili o zdar akademie, pořádané pro polské zemědělské dělníky v Žatci 30. 1. 1949. Zvláštní dík patří mistru Jar. Sauersteinovi, ředit. městské hudební školy v Žatci, a ředit. Franti. Eckovi za skvělá hudební čísla. Dále Zině Zárybnické za nadvícení slov. tanců a skupině školní mládeže, která je předvedla. Děkujeme rovněž Rost. Vlčkově za nadvícení písní slov. národů a žateckému sboru vol. mládeže za jejich provedení a za provedení tanečních čísel.

Ke zvýšení úrovně této akademie přispělo značnou měrou vystoupení Jarmily Sjatkovské z Chomutova, vítěze v sólovém zpěvu na 1. olympiádě lidového umění vol. Čechů — a bratří Hovorků z Hořesedle. Také jim patří srdečný dík.

Děkujeme rovněž všem prelegentům, kteří v srdečných a obšírných projevech osvětlili aktuální otázky a posloužili tak věci sblížení polsko-československého. V první řadě pak děkujeme zástupci polského velvyslanectví v Praze p. Ing. Blyskovskému za zhodnocení našich upřímných snah o prohloubení a utužení vztahů mezi lidem československým a bratry Poláky a zástupci polských dělníků p. Kurzyňskému za srdečný pozdrav.

Badujeme sociální fond

Antonín Němec, Chotěvice 151, zaslal na sociální fond 500 Kčs. Vřelý dík!

Sbírka na sociální fond, konaná na svatbě sl. Olinky Blížilové z Kolečova a p. Josefa Dlouhého z Malměrice, Jirínou Balladovou a Jindřou Krejčím, vynesla 2825 Kčs. — Připojujeme srdečný dík všem dárcům a přání hodně štěstí novomanželům.

Na svatbě p. Františka Štefka a sl. M. Zbirajevské v Rusíně byla vykonána Josefem Zembou sbírka na sociální fond, jež vynesla 1502 Kčs. — Děkujeme za všechny potřebné milým dárcům a rovněž novomanželům vyprošujeme všechno, co by je blažilo na společné cestě.

Odbočka SČZV ve Sternberku zaslala 700 Kčs jako sbírku ze křtin u p. Václava Knoba. — Srdečně děkujeme všem štědrým dárcům.

Emil Záček, Březno 32, zaslal sbírku ze svatby 500 Kčs. — Děkujeme za všechny, jimž touto částkou bude pomoheno a to nejlepší přejeme novomanželům.

Na křtinách u p. Václava Knoba v Benkově u Uničova na podnět p. Václava Krejčího ze Lhoty bylo sebráno ve prospěch sociálního fondu volyňských sociálně slabých krajanů při Svazu Čechů z Volyně 1320 Kčs. — Odbočka Svazu Čechů z Volyně ve Sternberku vyslovuje tímto svůj vřelý dík dárcům za lidumilný skutek, prokázaný ve prospěch potřebných. Novokřtáncovi přejeme hojně zdraví!

Rozlosování tomboly

na třetím plese volyňských Čechů v Žatci konaném dne 30. ledna 1949 bylo provedeno s následujícím výsledkem:

Barva lístku	Číslo lístku vyhrávajícího	Předmět	Věnoval
modrá	8	gramofon	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
fialová	246	fotoparát film	Alexandr Pánek, Žatec
žlutá	36	elektr. kaminka	Firma Maulis, Žatec
fialová	16	double zlato - náhrdelník	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
fialová	70	balalajka	Rostislav Vlč
růžová	4	vánoční balíček	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
modrá	144	vánoční balíček	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
růžová	26	kompolnice	Bři Hovorkové, Hořesedle
fialová	89	pozlac. náhrdelník	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	394	kovový křížek	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	198	likér	B. Kocukov, Žatec
modrá	108	strojek na maso	V. Klouček, Karl. Vary
modrá	489	rum — 1l	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
modrá	123	album	sestry Voženilkovy, Žatec
modrá	427	elektr. vařič	Firma Maulis, Žatec
fialová	106	elektr. vařič	Firma Maulis, Žatec
modrá	423	mlýnek na kávu	V. Klouček, Karl. Vary
fialová	81	maliřský váleček	B. Jaček, Teplice
modrá	247	šašek — hračka	J. Tabulka, Žatec
fialová	82	dort	Štorek, Žatec
fialová	6	závěs - náhrdelník	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	291	stříbrný prsten	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	438	stříbrný křížek	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
žlutá	172	stříbrný křížek	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	314	stříbrný závěs	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	265	stříbrný prsten	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
žlutá	48	cigareti. špič. zdob. stř.	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	349	plnicí pero	Josef Foitík, Podbořany
fialová	7	stříbrný brož Sv. Václav	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
žlutá	312	dort	Pastorek, Žatec
modrá	220	salám	Chour, Žatec
žlutá	156	sluneč. brýle	A. Pánek, Žatec
fialová	191	stříbrný brož Sv. Václav	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
fialová	168	stříbrný prsten	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
žlutá	240	stříbrný brož	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
žlutá	125	salám	Chour, Žatec
růžová	35	vino	Bři Mažčákové, Žatec
modrá	487	salám	J. Novotný, Žatec
fialová	41	máslenička s máslem	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
fialová	39	tiketový přímor	V. Pichrt, Žatec
modrá	277	100 partyzánek	J. Vondráček, Žatec
fialová	1	voňavky	F. Řasa, Žatec
fialová	65	100 partyzánek	J. Vondráček, Žatec
fialová	192	salám	J. Zígl, Žatec
modrá	49	láhev vína	V. Novotný, Žatec
modrá	467	kosík jablek	A. Pilný, Žatec
žlutá	98	brož — pavouk	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	100	salám	A. Najmon, Žatec
žlutá	264	100 partyzánek	V. Štrojsa, Žatec
fialová	199	brýle motocyklové	A. Pánek, Žatec
modrá	137	máslenička s máslem	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
růžová	97	cukřenka s cukrem	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
modrá	72	vino	Bři Mažčákové, Žatec
růžová	9	album	A. Pánek, Žatec
fialová	53	holandský tabák	A. Vízek, Žatec
fialová	64	stříbrný brož — lev	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
modrá	317	kniha Psohlavci	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
žlutá	500	holandský tabák	Jiří Mafátka, Žatec
fialová	248	salám	J. Sjatkovský, Chomutov
žlutá	281	kniha Svat za pletem	Svaz Čechů z Volyně, Žatec
růžová	87	stříbrný brož — rybka	Kazimír Makarevič, Karl. Vary
fialová	14	salám	V. Jarolímek, Žatec
žlutá	241	holandský tabák	V. Janeček, Žatec

žlutá	257	loaletní souprava
modrá	12	voňavky
fialová	9	brož — památka z Prahy
modrá	73	gumová zástěra
modrá	254	brož — památka z Prahy
modrá	48	krabička pudru
žlutá	186	brož — památka z Prahy
žlutá	18	zubní pasta
modrá	259	brož — památka z Prahy
růžová	24	kniha Malá Jana
modrá	127	brož — památka z Prahy
modrá	195	litr rumu
růžová	85	metrový rohlík
žlutá	212	vánočka
žlutá	146	brož — stříbrná ryba

O. Martyš, Žatec
 J. Marlinovský, Trnovany
 Kazimír Makarevič, Karl. Vary
 M. Mafátka, Žatec
 Kazimír Makarevič, Karl. Vary
 J. Marlinovský, Trnovany
 Kazimír Makarevič, Karl. Vary
 J. Marlinovský, Trnovany
 Kazimír Makarevič, Karl. Vary
 Svaz Čechů z Volyně, Žatec
 Kazimír Makarevič, Karl. Vary
 S. Lysecký, Kozly, o. Bílina
 Novakovský, Chomutov
 V. Novakovský, Chomutov
 Kazimír Makarevič, Karl. Vary

Majitelé lístků, které vyhrávají, a kteří si ihned nevyzvedli svoji výhru, nechť se přihlásí v administraci časopisu Věrná stráž v Žatci.

Mimo výše uvedených předmětů bylo provedeno vylosování pánského jízdního kola mezi polskými dělníky. Tato výhra připadla Janu Brzeskiemu, t. č. státní statek Nová Ves, okres Podbořany.

Zápisník chovatele a zahrádkáře

Doba březivosti zvířat: klisna 340 dnů, kráva 285 dnů, ovce a kozy 150 dnů a prasnice 120 dnů.

Na dotaz o účinku čerstvého „mláta“ (průmyslový odpad) na dojivost krav, odpovídám: Mláto má značný vliv do dojivosti. Musí se zkrmovat ze začátku opatrně, aby si dobytek zvykl, ovšem mléko po mlátě se nehodí pro výrobu ušlechtilých sýrů a pro výživu kojenčů. Taktéž lihovarské odpady, cukrovarské řízky nakládané (když se krmí ve velkém množství) a syrové brambory. Velmi dobře působí na dojivost mrkev, mléko je velmi tučné. Řepa má tutéž vlastnost jako mrkev, j. n. máslo je bledší. S přicházejícím jarem proto nezapomeňte na setbr krmné mrkve.

Ovocnáři!

Mnoho našich krajanů zakládá nové ovocné zahrady. Chci vám dát něco málo stručných rad. Ovšem, bylo by vždy záhodno, abyste se nejdříve informovali u JSCZ, u odborníků.

Jabloně: Snažte se vysazovat zvláště druhy zimní, trvanlivé, neb těch máme stále nedostatek.

Hrušně: Taktéž zimní druhy, ale radím vám je vysazovat jeden druh vedle sebe, neb jak hrušně tak jabloně jsou cizoprasné, t. j. závislé na oplození pylom cizích odrud.

Svestky a slívy: Zde bych doporučoval švestku českou, která je chloubou našeho ovocnictví, vyrábí se z ní dobře známá česká povidla. Pěstuje se též z odnoží — výrůstků z kořenů — nenáročná a snáší i vyšší polohy až na 600 m nadmořské výšky.

Slívy a renglody: Stačí jen něco málo stromů pro domácnost, nedají se dost dobře zpeněžit a přitom rychle zrají, špatně snášejí dopravu.

Třešně: Těm se daří v Čechách skoro všude. Vezmeme srdcovky a chrupky, pokud možno rané odrůdy. Ovšem, když zakládáme třešňovku, vezmeme několik druhů po sobě zrajících, abychom sklizeň dobře zvládli.

Višně: Těm se daří i v suchých polích, velmi výnosné, jsou druhy sladkovišni a amarelky. Jsou též dobře zpeněžovány, neb se z nich vyrábí šťávy, likéry, kompoty a jamy.

Meruňky: Tyto nesnášejí každou polohu, daří se pěstovat v slunných polích, poněkud chráněných, a daří se jim velmi dobře tam, kde se pěstuje vinná réva.

Broskvoně: Plesnaté broskve a lysé nektarinky uzrávají u nás nejlépe na zákrsech, rozvedených na zdi, obrácených ke slunci.

Vlašské ořešáky: Těmto krásným stromům cizího původu se daří nejlépe v polích otevřených i vyšších, nikoliv však drsných. Stromy vyžadují dostatečný prostor. Do polí je nesázíme, nic pod nimi neroste. V stromořadích se sázejí 12—14 m od sebe. Podle možnosti na dvoře neb jinde sázejme alespoň dva stromy vedle sebe.

Líska: Lískové keře můžeme pěstovat v koutech zahrad i ve volném prostoru, na vyšších březích potoků, na stráních, v cípech polí, která se špatně obdělávají, a na podobných místech.

Jeřáby sladkoplodé: Ve vyšších po-

Zíval Vladimír, Brány čp. 4 u Chomutova, prosí kamarády svého syna Váava Zívala, jenž padl jako příslušník čs. tankové brigády, aby mu zaslali nějaké foto, kde by byl mrtvý hrdina vyfotografován. Starí rodiče budou vděční každému, kdo jim tuto službu na paměť svého kamaráda prokáže.

Koupím jakoukoliv slámu — množství nerozhoduje. Vrána Jan, Radičevce 21.

PĚVECKÝ SBOR PŘI PRAVOSLAVNÉ CÍRKVI V ŽATCI pořádá

první ples

v sobotu dne 26. února 1949 o 20. hod.
 v sále sokolovny v Žatci — Účinkuje sokolská hudba — Vstupné 25 Kčs, vojsko 15 Kčs — Vlastní buffet — Bohatá tombola — Čistý výtěžek bude věnován na dokončení stavby pravosl. chrámu v Žatci.

lohách, kde se již ovocným stromům ne-daří. Nejlepší je tak zvaný moravský jeřáb sladkoplodý. Stromy jsou nenároč-né a bez velkého ošetřování nesou zisk. Dělaři se z nich kompoty.

Rybíz: Rozlišujeme červenoplodý, bílo-plodý a černoplodý. Používá se ho na marmelády, šťávy a vína. Rybíz potře-buje půdu hlinitou a vlhčí.

Angrešty: Dáváme přednost strom-kům před keři, pro dokonalé oplození, bohatou sklizeň, čisté ovoce a pohodlně trháni. Odmladky podnože (na kterém je angrešt naroubován) odřezáváme.

Maliny a ostružiny: Těch je hodně druhů, mají rády místo hlinité a dosta-tečně vlhké. Odmění se krásnou úrodou. Ostružníky se u nás málo pěstují — a je to škoda dávají mnoho a velmi zdra-vého ovoce. Nesmíme je zaměňovat s ostružinou lesní. Je to ostružina pruto-vá, která roste velmi vysoko, keřovitě a její ovoce je velkoploché. Doporučuji „Wilsonovu ranici“.

Druhy jablek: máme zde přes 55 uznávaných druhů, kterým se zde vede; hrušek přes 30 druhů; švestek 25 druhů; třešní 25 druhů. A ostatních mi mnoho, jak si to můžete zjistit v ce-níku každého zahradnictví. Kdo vám po-radí v ovocnictví? Zemský svaz českých zemědělců v Praze, Václavské náměstí, tentýž v Brně, Pilgrámovo náměstí, Vyšší zahradnická a ovocnicko-vinařská škola na Mělníce, v Ladnici, již. Mora-va, Státní výzkumný ústav ovocnářský v Průhovicích u Prahy, Čs. jednota ovocnická v Praze II, Jáma 5 a její četné odbočky. Jiří Klásek.

Znáte moruše!

Prosíme všechny, kdož znají moruše, které rostou jako stromy, živé ploty nebo keře, aby oznámili redakci Verné stráže, že u nich rostou. Jde o pěstování bource morušového. Ceny zámků jsou velmi slušné a nad to každý chovatel obdrží jako prémii příslušné množství textilu pro osázení sebe a event. rodiny. Ovšem, oznámení velmi spěchá. Jde o objednávku vajíček bource morušového, která se dosud dovážejí z ciziny. — Oznamte množství moruší, po případě stromů, keřů a svoji přesnou adresu.

J. Klásek.

Neotálejte se setbou jarní pšenice a máku

Jarní pšenice a mák vyžadují ze všech jarek nejranější setbu. Vyséváme je ihned, jakmile to dovolí počasí a rozmrzne půda. Stačí, je-li povrch půdy rozmrzlý a schopný obdělání, t. j. dá-li se provést příprava a seti. Na spodnější vrstvy se při tom nehledí, ty mohou být ještě zmrzlé. Zejména na jižním Slovensku a jižní Moravě neotálejte se setím jarní pšenice a máku a začněte — při stávajícím příznivém počasí — s přípravou půdy a setím již v první polovině února! Budou-li i v některých jiných oblastech příznivé klimatické poměry, proveďte v nich totéž, neboť tak zajistíte pro obě rané plodiny vláhu a tím i příznivý vývoj!

TMZ

Polská chvála našich Zetorů

Polský zemědělský list „Trybuna Rolnicza“ otiskl o našich Zetorech odborný článek, v němž velmi chválí jejich výkonnost a přináší jejich podrobný technický popis: „Sklvělé výkony, jichž bylo dosaženo v okresech západního Polska, by nebyly možné bez pomoci československých traktorů Zetor.“

Školení polských zemědělských dělníků

Ve smyslu dohody českoslov. ministerstva zemědělství a velvyslance republiky Polské bude postupně prováděno školení polských zemědělských dělníků. Tak v obvodu inspektorátu základních odborných škol zemědělských v Hradci Králové bude provedeno toto školení v době od 1. února do 30. května t. r. celkem na 8 místech. Aby byli zaměstnavatelé těchto polských dělníků zpraveni o tom, kde bude školení probíhat, uveřejňujeme stručný program. Bude to v Kuklenách pro 15 účastníků, ve Světci pro 17 účastníků, v Dobřenicích pro 29 účastníků, v Libranticích pro 8 účastníků, v Rohovládově Bělé, okr. Pardubice, pro 13 účastníků, v Sezemicích, okr. Pardubice, pro 8, v Pardubicích pro 10 a v Dolní Rovni, okr. Pardubice, pro 25 účastníků. Školení bude dvakrát týdně večer po 3 hodinách. Přednášet budou profesori a učitelé základních odborných škol zemědělských a škol rolnických, odborníci z JSCZ a vybraní, kvalifikovaní rolníci-praktikové. Přednášet se bude: pěstování rostlin (24 hodiny), chov zvířat (32 hodiny), organizace zemědělského podniku (12 hodin), mechanisace (12 hodin) a družstevnictví (8 hodin). Po ukončení školení podrobí se účastníci zkoušce při základní odborné škole zemědělské a obdrží průkazy o školení. O výsledcích tohoto školení, které je velmi důležité a má celostátní význam, bude zemědělské veřejnosti podána včas podrobná zpráva.

TMZ

Popisy českých obcí na Volyni

V dnešním čísle uveřejňujeme popis obce Kvasilova. Popis nám dodal pan Josef Toman, který jej měl připravený k vydání zvláštní brožurky o Kvasilovu. Poznamenáváme, že popis byl značně obsáhlejší. My jsme jej však zkrátili o ty momenty, o nichž se bude podrobněji a obsáhleji psát v dějinách Volyně, které budou vydány později knižně. Materiál, který byl z tohoto popisu vyňat, je pečlivě uložen a bude

použit při knižním zpracování dějin. Jinak v popisu jsou ještě některé mezery a prosíme kvasilovské krajany, aby nám dodatečně sdělili ještě toto: počet českých rodin v Kvasilově v posledních letech před druhou světovou válkou, celková plocha půdy v obci, cena pozemků, podrobnosti o stavbě školy, sokolovny atd. Tento materiál ještě dodatečně uveřejníme ve Verné stráži.

J. Foitík.

Josef Toman

Popis české obce Kvasilova na Volyni

Začátky a rozvoj české obce Kvasilova na Volyni

Historie obce Kvasilova začíná rokem 1870.

Dne 17. IV. 1870 odjíždí skupina českých sedláků ze Sudoměřic z kraje mladoboleslavského. Jsou to krajané Neděla, Paterka, Náhlavský a Seháč.

Cesta vede z Doubravice směrem na Nymburk, přes Labe, k Chlumci, Bohdanči, Vys. Mýtu, Pardubicím, Litomyšli, Čes. Třebové, Mor. Třebové, Lešticí, Litovli a Ujezdu.

Dne 25. dubna, v den Sv. Vojtěcha, opouští tito vystěhovalci Čechy a vstupují na půdu polskou. Projíždějí města Krakov, Tarnov, Rešov, Jaroslav, Přemysl a Lvov. Již 3. května míjejí Brody a konečně 9. května docílili Dubna na Volyni. Toto město se stává jejich dočasným domovem.

Časem se zvětšil počet těchto přistěhovalců o V. Zemana, sládku z Podkrkonoší a o sedláky J. Cízka, V. Vlacha, Martůna, V. Zícha, V. Košťála, Štejfu, Tomáše, V. Müllera, Kadeřávka, J. Perného a obuvníka J. Zacha.

Své několikadenní zastávky v Dubně využili k získání potřebných informací. Zde zvěděli, že knížata Sigmund a Karel Radzivilové zamýšlejí prodati velkostatek Kvasilov u Rovna ve výměně 1897 morgů za 3600 rublů. (1 morg lesa stál 12 rublů, pole a louky po 18 rublech.) Této příležitosti se čeští vystěhovalci uchopili a již 29. června 1870 je usedlost zakoupena a osídlena. Stalo se tak právě v den svátku sv. Petra a Pavla a proto tento den stal se poutním dnem kvasilovských Čechů v upomínku na vznik nové české obce na Volyni. V tento den začíná se odvíjet klubičko osudů českých přistěhovalců do Kvasilova. Čechové přistěhovali se na Volyn z důvodů hospodářských, dobře však věděli, že k pokroku národa i jeho v cizině usazených větví nestačí dobývatí chléva a hmotné statky, ale i pěstovati, povznášeti a vzdělávati ducha.

Tak také prvou starostí kvasilovských Čechů bylo zřízení školy, což se stalo roku 1871. Vedoucím této školy stal se

učitel Kysela, který vkládal do dychtivých duší mládeže kvasilovských Čechů sémě vědění a staral se, aby byla alespoň duchovně spojena se vzdálenou vlastí. Za odměnu dostával 200 rublů ročně a 5 morgů polí k osívání.

Začátky života Čechů v Kvasilově byly velmi těžké. K mnoha jiným nesnázím přistoupil i neúrodný rok, takže se zdálo, že všechna jejich práce a námaha bude marná.

Roku 1871 byla vybudována z Kyjeva do Brestu nad Bugem železnice, jejíž zřízení obci nemalo prospělo. Přímá účast na dopravě železniční byla získána až roku 1906, kdy se Kvasilov stává žel. zastávkou, roku 1918 pak stanicí.

Cílý život a již velmi patrný rozvoj této české obce velmi nelibě nesli obyvatelé sousední ukrajinské obce Nové Dvory. Nevraživost projevovala se nejruznějším škoděním a brzděním budovatelské práce kvasilovských Čechů. Nechybělo ani záškodnictví. Tak nutno se zmíniti zvláště o přepadení 25 Čechů, pasoucích koně na svých polích. Přepadení provedlo 50 ukrajinských sousedů z N. Dvorů. Vznikla bitka se všemi důsledky, ve které Češi zvítězili. Šest let táhl se pak soudní spor o této věci, ve které byli sice Češi potrestáni, ale pak spor urovnán přátelskou dohodou obou národností.

Ve snaze upevniti finanční poměr v zdejších Čechů, zakládá r. 1878 J. Perný a J. Ducháček kvasilovskou vzájemnou pojišťovnu. Tato zakoupila pro obec hasičskou stříkačku a jiné nářadí v ceně cca 50.000 rublů. Křivka hospodářských poměrů stoupá tím patrněji, když roku 1881 zde zakládá J. Zeman pivovar a příštího roku Antonín Jandura zařizuje mlýn, později přeměněný na parní. I ten má své osudy: r. 1900 je zničen ohněm a potom přestaven na továrnu na motouzy, která byla v provozu do roku 1919.

Roku 1883 zřizuje strojmistr Jindřich kovářskou dílnu, která roku 1892 proměněna na slévárnu litiny a mědi.

V té době panovaly neurovnané poměry v náboženském životě volyňských Če-

ohů. Za účelem nápravy byl svolán do Kvasilova sjezd, který se konal 28. září 1880 za účasti 60 delegátů z 27 vesnic. Mezi delegáty byl 3 duchovní a 4 učitelé. Roku 1881 konal se podobný sjezd v Kvasilově po druhé, tentokrát za účasti 45 delegátů z 26 obcí. Avšak ani první ani druhý sjezd nepřinesl žádoucí nápravy.

Kvasilovu dostalo se také mnoho významných návštěv, které vesměs ocenily práci kvasilovských Čechů, jimž se dostalo vždy slov plných uznání. Byl to především generál-gubernátor Dreutel, který navštívil obec roku 1882 a který zvláště vyzdvihl práci kvasilovských starostů. (Fr. Raich 1870—1873, Jan Zach 1873—1876, Josef Zeman, Josef Perný do r. 1880 a Jan Čížek.)

Roku 1887 navštívil kraj generál-gubernátor Ignatjev. Roku 1889 přijel do Zdobunova car Alexandr III. a roku 1902 Nikolaj II. Car Alexandr III. k české delegaci řekl: „Jsem velice rád, že se Češi usadili v tomto kraji.“ Zajiště všiml si dobře veliké odlišnosti českých vesnic, o nichž na první pohled jevila se veliká spouřadnost, výstavnost i odlišný rámeček vyplněný pěstěnými řadami chmelnic. Chmelnice samy o sobě poskytovaly slušný příjem. 12.000 kop chmelových tyčí dávalo průměrně ročně 4000 q chmele. Cena chmele byla tehdy asi 10—12 rublů za 1 pud (16 kg). Se vzestupem hospodářským pokračoval i rozvoj kulturní. Je to především:

roku 1889 založení Čtenářské besedy,
roku 1900 dobrovolný hasičský sbor,
roku 1911 tělocvična jednota Sokol,
roku 1924 Spolek české matice školské.

Roku 1895 jest dokončena stavba pravoslavné církve. První slavnostní bohoslužbu za účasti gubernátora sloužil sám biskup pravoslavné církve.

Bratrské spoluzití a opravdu přátelské ovzduší upevňuje místní tělocvična jednota Sokol, která i zde, vzdálená své kolébky, zapouští pevně své kořeny roku 1911. Jejím prvním předsedou je zvolen Ant. Perný, jednatelem Josef Mašinda, náčelníkem Josef Sern, pokladníkem František Kadavý, cvičitelem Jar. Houška. Již příštího roku pořádá jednota první veřejné vystoupení.

Ani první světová válka nezastihla naše krajany na Volyni nepřipravené. 20% všech obyvatel Kvasilova, z nich 18 Sokolů, nasazuje své životy za svobodu vlasti.

Jsou to: Bouček Bohumil-Ča, Břečka Josef-Ra, Čížek Myslík-Ča, vyznamenán 4 kříži ř. Sv. Jiří 1., 2., 3. a 4. stupně, Čížek Václav-Ča, Fiala Jos.-Ča, Fiala Václav-Ra, Hejda Jan-Ra, major jízdy gardového pluku, Hokr Josef-Ča, Holeček Václav-Ra, Jakubec Josef-Ča, Janovský Vladimír-Ra, Jeřábek Václav-Ča, Kadavý Václav-Ča, Kadeřábek Jan-Ča, Kadeřábek Ota-Ra, podporučík, Kocek Josef-Ra, vyznamenán ř. Sv. Jiří 4. stupně, Krbec Antonín-Ča, Libanský Jan-Ča, poručík, Libanský Pavel-Ča, Libanský Václav-Ra, Ligr Ant.-Ča, vyznamenán ř. Sv. Jiří 4. stupně, Malinský-Ča, major, Marínek Ant.-Ra, Marínek Bohuslav-Ča, Marínek Josef-Ra, Marínek Karel-Ča, Marínek Rudolf-Ra, Marínek Štěpán-Ra, Mašinda Alexander-Ča, Mašinda Josef-Ra, podporučík, Mašalir Jan-Ra, Miškovský Ant.-Ča, Náhlavský Vrasislav-Ra, Nizký Vladimír-Ra, Nosek Bohumil-Ča, Nosek Vladimír-Ča, Novák Josef-Ra, Oliverius František-Ča, náčelník Sokola v Kvasilově — padl, Olmer Vladimír-Ra, Ouzký Jos.-Ra, Pazderský Josef-Ča, vyznamenán ř. kříže 4. stupně, Pazderský Václav-Ra, Pecháček Jan-Ra, Perný Ant.-Ra,

poručík, Peš Václav-Ra, podporučík, Pilar Josef-Ča, kapitán, vyznamenán ř. Sv. Jiří 4. stupně, Pilar Václav-Ča, Pluhář Čeněk-Ča, Rása Jan-Ra, Srb Ant.-Ra, Srb Václav-Ra, Suchánek Prokop-Ča, Sedivý Ant.-Ra, vyzn. kříží ř. Sv. Jiří 3. a 4. stupně, Sedivý Teodor-Ča, Sik Václav-Ča, Serma Josef-Ča, Stejnar Eduard-Ča, Štrojsa Gustav-Ča, Štrojsa Josef-Ra, Štrojsa Václav-Ra, Tomáš Jan-Ra, Tomáš Frant.-Ča, Vacátko Vladimír-Ča, Vojar Alexander-Ča, Vojar Frant.-Ča, Vojar Josef-Ča, Vořava N.-Ra, Vraštil Josef-Ča, Vraštil Vlad.-Ča, Zahradko Antonín-Ča, Zahradko Karel-Ra, praporčík, Zach Alexander-Ča, vyzn. 4 kříží ř. Sv. Jiří 1., 2., 3. a 4. stupně, Zach V.-Ra, Zeman Ant.-Ča, Zeman Josef-Ra, praporčík, Zich Jan-Ča, Zich Václav-Ča a mnoho jiných, kteří zde nejsou uvedeni. (Poznámka: Ra- ruská armáda, Ča-československá armáda v první světové válce v Rusku).

Vítězství našich a spojeneckých zbraní, poválečné uklidnění a poznenáhly návrat k občanskému životu podmiňuje další rozvoj obce Kvasilova. Zdá se, že se stává střediskem veškerého krajského snažení české Volyně, průkopníkem a i strážcem jeho práv. Hlasatelem těchto práv je časopis volyňských Čechů „Hlas Volyně“, jehož první číslo vychází 1. V. 1926 a již od začátku má 850 odběratelů. Redaktorem je spisovatel Ant. Perný.

Československý vyslalec ve Varšavě dr. Juraj Slavik navštívil 8—10. října 1936 české obce na Volyni a mezi nimi také Kvasilov. Další významnou návštěvou Volyně a zároveň Kvasilova ve dnech 15—22. VI. 1929 byl polský prezident prof. Ignacy Moścický.

Kvasilovští za druhé světové války

Vzplál požár druhé světové války a Hitler nastoupil svoji dobovatelskou cestu po Evropě. Kvasilovští občané však nejsou nepřipraveni. Byla to hlavně vůdčí sokolská myšlenka a výchova, která má zásluhu o to, že z volyňských Čechů se stali stateční vojáci a dobří vlastenci.

V roce 1939, v roce, kdy nastala běda československého národa, bylo v Kvasilově 20 čs. vojáků z Krakova. V roce 1940 odjžděl tito spolu s několika kvasilovskými občany do Anglie a je tehdy vybaveny Kvasilov na cestu vším potřebným i penězi. Byl jim tehdy také věnován prapor kvasilovských Sokolů.

Ničivá síla polsko-německé války zasahuje i Kvasilov. Dne 15. IX. 1939 svrhne 9 německých bombardérů na obec 60 bomb, které zničí 12 obytných domů a 18 stodol naplněných úrodou a hospodářskými stroji.

V roce 1940 je v Kvasilově založen kolchoz, do kterého vstupují všichni kvasilovští občané.

Ačkoli kvasilovští občané válkou velmi strádali, pamatovali přece na čs. armádu v SSSR. Když tato přišla konečně na Volyn začátkem roku 1944, uspořádali pro ni sbírku, která vynesla 50.000 rublů na tanky, 20 koní, 15 krav a 25 krmných vepřů. Dali z mála, dali téměř od úst, dali však s horoucím srdcem a radí. Tak přispěli kvasilovští občané hmotně i krví v boji o československou samostatnost.

Po ukončení války usadili se Kvasilovští na Zatecku v obcích Liběšice, Kluček, Ličkov, Tuchořice, Dubčany a zapojili se tak do budovatelské práce ve výstavbě nové a šťastné československé republiky.

Jmenný seznam volyňských Čechů z obce Kvasilova, kteří 2.—15. III. 1944 dobrovolně vstoupili do čs. armády v SSSR

Voj. Blažek Alexander, des. Beran Vladimír, čet. Beran Teofil, svob. Břečka Václav, čet. Bureš Josef, svob. Bureš Rostislav, voj. Cvěkov Boris, por. Cervenka Václav, rt. asp. Cervenka Alexander, rtm. Cervenka Josef, rtm. Čížek Vladimír, svob. Dlouhý Alexander, des. Dlouhý Václav, rot. Dlouhý Vlad., čet. Ducháček Josef, des. Fiala Antonín, voj. Fiala Antonín, voj. Firtl Josef, čet. Holeček Antonín, des. Holeček Antonín, voj. Holeček Václav, svob. Horna Antonín, voj. Horna Teofil, svob. Horna Václav, čet. Horyna Josef, voj. Hrdý Václav, svob. Hurta Josef, čet. Išler Václav, voj. Išler Vladimír, svob. Janovský Josef, voj. Janovský Václav, voj. Jansa Antonín, svob. Jansa Vladimír, voj. Kadavý Bohumil, ppor. Kadavý Václav, voj. Kadeřábek Václav, svob. Kalachová Věra, por. Kechr, čet. Kechrlavá Věra, voj. Kopáč Antonín, rt. Kopecký Vladimír, des. Kotek Antonín, des. Kotek Mikuláš, čet. asp. Kotek Václav, rt. Kozlovský Mikuláš, svob. Kozlovský Vladimír, des. Krátký Jiří, des. Krbec Vladimír, svob. Krbec Antonín, svob. Krbec Jaroslav, svob. Kříž Josef, rt. Kolek Antonín, svob. Lavrecký Vladimír, des. Linhart Václav, voj. Mádl Antonín, voj. Mádl Vladimír, svob. Maxa Antonín, ppor. Maxa Václav, voj. Marínek Alexander, svob. Marínek Antonín, des. Marínek Jiří, rt. Marínek Josef, voj. Marínek Josef, svob. Marínek Mikuláš, svob. Marínek Václav, čet. Marínek Václav, svob. Marínek Vlad., ppor. Marínek Vladimír, por. Marínková Věra, svob. Mašinda Alexander, rt. Mašinda Vladimír, rt. Mencl Vladimír, voj. Náhlavský Mikuláš, rt. Náhlavský Vladimír, voj. Niče Mikuláš, voj. Niče Mikuláš, rt. Nosek Václav, des. Nosek Vladimír, rt. Novák Karel, npor. Novák Valentin, rt. Novák Viktor, des. Novická Ludmila, svob. Novotný Antonín, voj. Novotný Josef, voj. Olič Jaroslav, voj. Olmr Antonín, voj. Olmr Josef, des. Olmr Vladimír, voj. Ouzky Josef, voj. Ouzky Mikuláš, svob. Ouzký Václav, por. Pasecký Josef, čet. Pastorek Antonín, voj. Pastorek Josef, voj. Pastorek Mikuláš, voj. Pastorek Václav, čet. Pastorková Anna, des. Pecháč Bohuslav, voj. Pecháček Jindřich, voj. Pecháček Josef, svob. Pecháček Josef, skpt. Perný Jaroslav, voj. Perná Ludmila, des. Petras Václav, rt. Petrasová Helena, voj. Pilar Jan, čet. Pilar Václav, čet. Ronová Nina, voj. Rygl Antonín, voj. Rygl Jaroslav, des. Rýgl Mikuláš, svob. Rygl Václav, svob. Řehák Alexander, voj. Řehák Mikuláš, rtm. Řehák Vladimír, ppor. Srb Vladimír, des. Šereluk Antonín, rt. Šereluk Mikuláš, des. Sik Antonín, čet. Sik Jaroslav, svob. Šlísk Antonín, des. Štefl Václav, Skamala Jan, voj. Štěpán Václav, rt. Stejnar Jaroslav, voj. Stejnar Josef, ppor. Stejnar Václav, rtm. Štěpek Mikuláš, voj. Štrojsa Josef, svob. Štrojsa Štěpán, des. Štrojsa Vladimír, voj. Štrojsa Vladimír, voj. Štrojsa Ludmila, čet. Šut Jiří, ppor. Šutová Anna, des. Temborský Leon, des. Tuňský Jan, svob. Tomáš Alexander, svob. Tomáš Antonín, des. Tomáš Jan, vojín Tomáš Jindřich, svob. Tomáš Mikuláš, des. Tomášová Jiřina, rtm. Tomáš Josef, ppor. Vacátko Václav, voj. Vacátko Václav, ppor. Vagner Mikuláš, rt. Vagnerová Evženie, voj. Vlach Vladimír, rt. Vojar Alexander, čet. Vojar Jiří, voj. Vojar Josef, rt. Všetečka Alexander, čet. Všetečka Josef, voj. Všetečka Miroslov, čet. Zahradka Jiří, svob. Zach Antonín, des. Zach Jan, des. Zach Václav, rtm. Zich Václav, voj. Zichová Anna.

Bánsnik milionů děti

Počkejte, jakpak to tam je? Takhle:

„A byla zima. Ach, to byla zima, zlá zima! Poloky zamrzly až na dno, ptáci padali z povětří, mrzlo jen se jiskřilo!“

A budejť, právě taková zima byla, když se 4. ledna 1846 narodil tĕm jimramovským lidem chlapec. A panečku — jako u broučků pod jalovcem bylo jeho sourozenců! Přesně deset jich bylo. Z tohohle broučka, který musil časně vstát a letĕt do světa a být v něm poslušný, stal se dobrý duchovní a spisovatel. Dobře svoji práci lidem svĕtil na cestu, aby nezbloudili a svĕtil svoji milou knížkou našemu mládĕ, svĕtil jí podnes dětem dělá a v piemnohých překladech dětem mnohých národů. Stále se k ní rádi vracíme, i když jsme už velcí a velikánští jako ten starý brouček z rošĕi.

Byla zase taková zima, zlá zima, když před 20 lety, dne 31. ledna 1929, zemřel v Praze spisovatel tĕ naší nejmĕjší knížky. Žil, pracoval a umĕl poslušně a bohobojně, cítil hluboce národnĕ a lidovĕ a jeho nezapomenutelní „Broučci“ jsou i jiskřivým kamínkem naší rodnĕ řeči. Celičký život zůstal sám a umĕl tak, jak to bylo o něm pěknĕ řečeno: všecek jsa svĕteční jako Janinka.

„Broučci“, kteří se dočkali už přes 50 vydání, zůstali po 20 let od svĕho prvního vydání r. 1876 skromnĕ — nepovšimnuti. Spali pod jalovcem kritiky, až si je lid sám našel, vzal je do teplĕ dlanĕ a dal jim rozletĕt se do svĕta žit a svĕtit.

Na vinohradském hřbitovĕ odpočívá básnik, na X. oddĕlení v prostĕm hrobĕ s číslem 110. Nápis na něm skromnĕ připomíná, že tam odpočívá Jan Karafiát, spisovatel „Broučků“ vždy na jaře tam vykvete celá bílá sedmikráska.

И. А. Крылов

СВИНЬЯ ПОД ДУБОМ

Свинья под дубом вековым
Наелась желудей досыта, доотвала;
Наевшись, выпалась под ним;
Потом, глаза продравши, встала
И рылом подрывать у дуба корни стала.
„Ведь это дереву вредит, —
Ей с дубу ворон говорит: —
Коль корни облажишь, оно засохнуть
может“.

— „Пусть сохнет, — говорит свинья: —
Ничуть меня то не тревожит;
В нем проку мало вижу я;
Хоть век его не будь, ничуть не пожалею;
Лишь были б желуди: ведь я от них
жирею“.

— „Неблагодарная! — промолвил дуб ей
тут, —
Когда бы вверх могла поднять ты рыло,
Тебе бы видно было,
Что эти желуди на мне растут“.

Невежда также в ослеплень
Бранит науки и ученье
И все ученые труды,
Не чувствуя, что он вкушает их плоды.

A. Левицкая-Новак

В. И. ЛЕНИН

Луны печальной отражение
На тĕмный лĕтĕс мавзолей...
Сдержатъ толпы к нему стремление
Никто не в силах из людей.
Вновь годовщина... речи, флаги,
Кругом почĕтный караул,
Сердца горят огнĕм отваги:
„Не умер Ленин, а уснул“,
Его дела, слова, идея
Живут средĕ нас во век веков
И у подножья мавзолея
Оковы скинуты рабов,
И клич свободы всех народов
Звучит из края в край, внимли!
Пред ним торжественно знамĕна
Склоните низко до земли!...

IVAN ANDREJEVIČ KRYLOV

největší ruský bajkař svĕt. literár. významu

Ivan Andrejevič Krylov dobyl ruskĕmu umĕleckĕmu jmĕnu svĕtovĕho uznání ve skromnĕ literární formĕ, kterou si vybral za svĕ životní dílo — v prostĕ bajce. Začal svoji umĕleckou dráhu librety oper a menšími dramatickými díly, přešel k satĕre a humoru a skončil národnĕ ruskou bajkou, která překonala i klasicismus Lafontaineuv. Vytvořil si alegorickou roušku bajky, aby vzbudil zájem nejširších lidových vrstev pro krásu ruskĕ řeči, pro ducha tradice a pro pokrok v nazírání, myšlení a citĕní nejširších lidových vrstev. Dodnes mluví k sovětskému lidu Krylov nesčetnými příslovĕmi a porekadly, která vnikla do mluvy a citĕní lidu z jeho bajek a z jeho myšlenek.

Dne 13. února 1769 narodil se Krylov v Moskvĕ a nedožil se jen krásného věku 75 let, nýbrž za svĕho života i plného uznání svĕho díla. Jeho bajky, tak typicky ruskĕ a národnĕ, jsou přeloženy snad do všech kulturních jazyků svĕta. U nás byly překládány již F. L. Celakovským a zůstaly podnes svĕží a hlubokou studnicí humornĕ moudrosti ruského velikého básníka, od jehož narození uplynulo právě plných 180 let.

Tanči vaše děti?

Na to mají dost času, řekne si tatĕnek. A maminka? Ta by ráda vidĕla caparia tančit, ale není příležitost a není čas. O jaký tanec mi jde? Jistĕ o taneček národnĕ! Jak bychom to s tou lidovou kulturou vyvádali, kdybychom se o to nestarali. Jak obdivujeme ty tance národů, které se věnují svĕm lidovým tancům. A co jsme udĕlali sami pro svĕ děti, aby to měly? To jsou problémy a dnes si o nich něco povĕme. Tak nejdříve ten čas, který není. Kdybychom se tomu věnovali, a místo těch drahocenných pŕihodinek, které když se sejdou maminky a mluví o všem možném, rychlĕ ubĕhnou, věnovaly čas nĕcviku děti, tu bychom shledali, co bychom za takovou malou chvíli soustavnĕho cviku dokázali.

Dĕť by si neslo do života národnĕ bohatství, rodiče by z toho měli radost a národ užitek. Dodnes se to praktikuje jinak.

Přijde oslava, a tu narychlo se něco shání, nacvičí nějakĕ pele—mele, aneb „figurový valčík“ — což je jakási nepodařená aplikace na balet. Vĕrte, že je to o mnoho lepší, když se děti učí národnĕ taneček, národnĕ píseň, a ne násilnĕ ho učit zpĕvat Subřtovu ukolĕbavku (kterou dítě zpĕvá nedokonale — ovšem maminka také). A tak radĕji tohoto umĕní nechme. Pořádá-li se pak soutĕž, nastane zmatek. Narychlo se něco sezene a pak se lidé zlobí, že to nevyhráli. Na takové věci se řádnĕ připravím, po chvíličkách se soustavnĕ věnuji nĕcviku a pak nemám obav, jak to dopadne. Blíží se druhá olympiada, bude koncem dubna nebo začátkem kvĕtna, a tak zde je již na čase, abychom se na to připravili. Půjdou přihlášky, a v nich se nesmĕ napsat na otázku „co tančí“ „Hopak, figurový valčík a něco podobného.“ — To tedy nejde. Je-li to olympiada ve čtyřech

slovanských řečích, tak se musí také tančit tance tĕchto národů, slovanskĕ tance. A musĕ i u děti být pokud možno dokonalĕ! Radil bych vám, kdo se chcete zúčastnit, začněte s přípravou ihned. A také pokud možno si obstarajte k tomu noty. Přijet bez not na olympiadu mi připadá, jako když jedu orať bez pluhu. Tak mládeži, do práce! Již teď se na to řádnĕ připravit. Vítězovĕ obhájit prvenství a ostatní zaútočit na jejich postavení. Jak máme zkušenosti z první olympiady, nikdo nikdy není předem vítĕzem! A když budeme všude tančit národnĕ tance a zpĕvat národnĕ písnĕ, pak vymizí ten paskvil, který vypadá jako když psĕ zebou nohy. Vy starší, kteří pamatujete ty nádhernĕ národnĕ tance českĕ, ruskĕ, polskĕ a ukrajinskĕ, naučte to naši mládež, ať II. olympiada je ve znamĕní čistĕho národnĕho tance Slovanů. Nenechte tyto věci v zapomenutĕ! V. L.

Константин СИМОНОВ

Сестра

Друзья,
 вы говорили о героях
 глядевших смерти и свинцу в глаза...
 Я помню мост, сражение над рекою,
 бойцов склонившихся над раненой сестрою...
 Я вам хочу о ней сегодня рассказать.
 Как описать ее. Обычная такая —
 запомнилась лишь глаз голубизна. —
 Веселая, спокойная, простая
 как ветер в жаркий день
 являлась нам она.
 Вглянули б на её сказали бы — девчонка —
 такой на фронт — та что вы — убежит.
 И вот она в бою... И мчатся пули звонко,
 и от разрывов воздух дребезжит...
 Усталая, в крови, в разорванной шинели
 она ползёт сквозь бой — сквозь черный вой свинца.
 Огонь и смерть подносится над нею —
 страх за нее врывается в сердца,
 в сердца бойцов, привыкших храбро биться...
 Она идет сквозь смертную грозу,
 и шепчут ранены: сестра моя, сестрица —
 побереги себя, я доползу...
 Но не боится девушка снарядов.
 Уверенной и смелою рукою
 держит бойца, и вынесет и рада —
 и отдохнет чуть чуть и снова в бой.
 Откуда в маленькой такая сила,
 откуда смелость в ней — скажите мне друзья.
 Какая мать такую доч взрастила.
 Ее взрастила родина моя.
 Сейчас мы говорили о героях
 глядевших смерти и свинцу в глаза...
 Я помню мост, сражение над рекою,
 бойцов, склонившихся над раненой сестрою...
 Как я смогу об этом рассказать.
 На том мосту ее сразил осколок.
 Чуть вздрогнула она, тихонько прилегла,
 к ней подошли бойцы, она сказала — скоро —
 и улыбнулась нам и умерла.
 Вглянули б на ее, сказали бы девчонка —
 такой на фронт, та что вы, убежит.
 И вот грохочет бой, и мчатся пули звонко...
 в земле родной, в земле теперь она лежит...
 И имени ее узнать мы не успели —
 лишь взгляд запомнили, светивший нам во мгле,
 Усталая, в крови, в разорванной шинели,
 она лежит в украинской земле.
 Мне горе давит грудь, печаль моя несметна,
 но гордость за нее горит в душе моей.
 Да, тот народ велик и та страна бессмертна,
 Которая таких рождает дочерей.
 Так пусть по свету пролетает песня,
 летит во все моря, гремит в любом краю,
 песнь о моей сестре, о девушке безвестной
 отдавшей жизнь за родину свою.

Ищем

Václav Knop, Starý Týn 14, p. Ústěk, hledá svého syna Stanislava Knopa (na obrázku). Byl vyvezen na nucené práce do Německa. Jeho poslední adresa byla: Bedburg, putz. No. 30 über, Bez. Köln. Jakékoliv zprávy a jmenovaném posílejte na výše uvedenou adresu jeho otce.

Zajímavosti

Co je léčení placentou?

V poslední době se mnoho mluví o léčení placentou, a je o tom řada nesporných zpráv. Je to vlastně tkanivá léčba a spočívá v tom, že se nemocnému podává nějaká živá tkáň, buď lidská nebo živočišná, která se dává pod kůži. Ovšem tkáň se nejdříve musí zvláště připravit a konzervovat. Tuto novou léčebnou metodu vyalezl sovětský vědec prof. V. P. Filatov, který je profesorem očního institutu v Oděse. Přenesení konzervovaných tkání — nejčastěji to bývá placenta — t. j. plodové lůžko ženy rodičky a jeho obalu — se provádí u nás už půldruhého roku. Metoda tohoto sovětského učence byla u nás prvně provedena na klinice prof. MUDr. Zahradníčka v Praze a odtud se potom rozšířila do ostatních chirurgických ústavů. První pokusy s touto metodou prof. Filatov uveřejnil před patnácti lety. V době války se velmi osvědčila. Užívá se této operace pro léčení rheumatismu, ischiasu, nervových chorob a řady jiných. Na západě tuto metodu neznají a proto přijíždějí k nám odborníci z Anglie, Irské, Francie a Dánska, aby se informovali o způsobu léčby a jeho účincích. Ovšem dobrá rada je, aby nemocní sami nevyžadovali tuto operaci nýbrž jen tehdy, uzná-li to lékař. Je tím spojeno mnoho pro a proto.

Z 35.143 Čechů a Slováků v Rumunsku již 13.584 reemigrovalo a dalších 18.229 se chystá k návratu.

Ve Varšavě byla podepsána smlouva o koupi 2700 čs. traktorů Zetor. Do konce roku 1951 má dodat čs. průmysl Polsku celkem 12.500 traktorů.

Sl. Oldřiška Benešová

Blahopřejeme

V sobotu 12. února t. r. uzavírá v Žalci sňatek br. kpt. Emil Cíl c se sl. Oldřiškou B e n e š o v u . Využíváme této příležitosti k upřímnému a srdečnému blahopřání novomanželům na jejich společné cestě životem. Bratru Cílcovi, předsed. AVSČzV a našemu obětavému spolupracovníkovi přejeme, aby šťastné manželství bylo pro něho mocnou vzpruhou k další úspěšné a cílevědomé činnosti ve prospěch celku.

Za Svaz Čechů z Volyně:
Chudoba Nágel

Kpt. Emil Cíl c

RADOST, ÚSPĚCHY A ŠTĚSTÍ — násobte dvěma
OBTÍŽE, ŽAL A TĚŽKOSTI — dělte dvěma

REDAKCE A ADMINISTRACE VĚRNÉ STRÁŽE

Vladimír Šil:

V kraji severních září

Hvozdy pralesa, kam lidská noha ještě většinou nevkročila, kde obrovské kmeny jehličnatých stromů, často vyvrácené věkem nebo ničícími živly přírody, během času nahromadily se jedny na druhé, utvořivše jakousi přírodní neproniknutelnou barikádu, jinde zase husté zarostlé křoví a podnoží velikánů, mezi kterými tisíce močálů a jezírek zamezují jakoukoliv dopravu, buď pěšky anebo povozem. To vše jest tajga, táhnoucí se na tisíce kilometrů od chladných vln Bílého moře přes Archangelsk, Pečoru, Uchtu, Vorkutu dále na východ, přecházejíc v nekonečnou sibiřskou tajgu, mění se všude dále k severu v zapolární tundru, kde pouze mech a lišejníky, někdy snad několik ojedinelých severních květek, jakoby vyhnanců z jižních krajů, připomíná krátké severní léto.

Našinec, zavítavší v tento kraj, obává se již předem severní zimy, často se táže domorodce, jak dlouho zde zima trvá. Obdrží leckdy ironickou odpověď: „Dvanáct měsíců máme zimu a ostatní léto.“ Jestliže taková dosti „hyperbolická“ odpověď neče jen není zcela pravděpodobná, jsme nuceni připustit v „klimatologii“ tohoto kraje, že jaro a podzim v našem pojetí v těchto kra-

Odpovídám na anonymy

Svého času obdržel jsem anonymní dopisy, které svým obsahem vulgárním způsobem napadají mou osobu pro moje politické zaměření.

Ve své odpovědi anonymům chci přizpůsobit celý obsah tohoto článku pro všechny ty, kteří ještě ani dnes nechápou, kam protipokrokové a tím i protistátní koncepce vede vyznavače reakční ideologie.

Anonymní pisatelé varují před státočinnou aktivitou naší pokrokovou mládež a na druhé straně rozvracejí, ohlupují a desorientují indiferentní část volyňských Čechů.

Několik málo politických analfabetů za jidášský peníz kapitalistických interventů chce vést na katastrofální cestě neuvědomělou část našich reemigrantů v domění, že ti to jim poskytnou materiál pro vytvoření protipokrokových kádru.

Veškerá neuvědomělost je nejhorší metlou kultury a lidské společnosti. My dnes máme ve svých řadách část neuvědomělých lidí a tato skutečnost je našim nejtěžším problémem.

Snad by bylo správné vysvětlit některým našim lidem nezměnitelný zákon o vývoji lidské společnosti. Vzdělí i to základní vzdělání nás učí, že společenské řády se mění, že od dob prvotných prodělala lidská

společnost dobu otrokářskou, dobu feudalismu, že jsme dnes svědky toho, jak vývojem přechází stádním kapitalismu do své vyšší formy a to formy imperialistické. Jen slepý dnes nepozná, že imperialismus se svým krajně vyhraněným třídním bojem je jen krůček od buržoasní či snad socialistické revoluce. Vítězství demokratické Číny, Řecka, Izrael, masové pokrokové hnutí v Itálii, Francii, Americe, jsou toho dalším důkazem.

Dialekticky-historickým způsobem nazírání dojdeme k tomu, že cesty, které nasloupily státy lidových demokracií spolu se Sovětským svazem jsou historicky a společensky nutné, a že národy našich států vedou k pokroku a k blahobytu.

Je samozřejmé, že budování socialismu ve stálém nebezpečí válek je velmi obtížná věc, proto však nečekáme, až nebezpečí válek pomine. Uskutečňování socialismu v naší zemi je pro nás nejlepší zárukou, že k válce nedojde. Miliony politicky a odborově organizovaného dělnictva v západních státech nepůjdou umírat pro zájmy panů Dupontů, Rockefellerů, Morganů atd. Síla míru je v síle mezinárodní dělnické solidarity a vítězná internacionála Američanů, Angličanů, Francouzů, Číňanů, Rusů atd. je nejpádnější odpovědí těm, kteří ještě dnes na válku čekají.

kpt. Emil Cíl c

jiných neexistují. Rychlý přechod zimy v léto, které je třeba jakousi parodií na naše léto, trvajícím ne déle než jeden nebo dva měsíce, a rychlý přechod opět k zimě, snad činí dojem věčné zimy, kdy se člověk za celý rok ani neohřeje. Přece však jakási letní příroda zde bývá. Zazelená se tráva, vyroste nějaké kvítí, severní druhy některých jahod, toť vše.

Picinin, ovoce a zeleniny zde příroda „nevyrábí“. Domorodci živi se většinou lovem, neboť fauna tohoto kraje je dosti hojná, malým hranostajem počínaje a konče medvědem, setkání s kterým není vždy člověku vítaným.

V poslední době člověk počal pronikat v tento nevládný kraj a drsnou přírodu si podmaňovati. Hlavní pří-

činou, co ho sem lákalo. bylo nerostné bohatství v nitru země. Podél řek a nové vybudované železnice počaly vznikat osady a města. Člověk se aklimatisoval a byl to často člověk našeho jihu. Možná říci, že zástupci snad většiny evropských a asijských národů byli účastníky tohoto osídlování severních krajů.

Příroda divně pohlížela na tyto nové hosty, na každém kroku snažila se překazit jejich „drzý vpád“ do své říše, kde věky nerušeně vládla podle své vůle. Pokoušela se jak mohla, narušit jejich úmysly, starala se zničit vše to, co měnilo její vzhled. Vše, co měla po ruce, vrhla do boje proti člověku. Snažila se vyhnati ho z lesů, kde on kácel její stáleté kmeny, silným mrazem, dosahujícím 55 stupňů, zasypati a zničit jako blesk letící mrazivou purgou všechny stopy po cestách, železnici a šachtách, silným ledem skovatí hlavní dopravní prostředky — řeky. Na čas se jí to podařilo, člověk ustoupil. Zalezl do chýši, baráků a domů a ani nevyházal. Však nebyla to jeho porážka nebo strach, byl to pouze „strategický ústup do vyčkávacích pozic“. Příroda, domnívaje se, že zvítězila, že zničila člověka svojí věkovou silou, zmírnila boj. Purga přestala, mráz polevil na 30 stupňů pod nulou. Tu člověk vylezl ze svého úkrytu a zahájil opět útok na přírodu. Radu let trval tento boj, boj útoků a ústupů z obou stran, až konečně příroda byla nucena kapitulovat.

Lidé si zařídili svůj denní život, svoji práci, odpočinek, zábavu, skoro vše tak, jako to mají v těch krajích, kde žijí hromadně od pravěků. Mezi příslušníky různých národů nechyběli ani čeští krajané. Byla to snad nejsevernější česká „kolonie“ na světě. Ačkoliv počtem byla třeba neveliká, často na jistou dobu roztroušená, přece tvořila jakýsi duchovní celek. Byli zde zástupci různých povolání: řemeslníci, rolníci, dělníci, i inteligence. Každý se uplatňoval kde mohl. Ruce českých řemeslníků i dělníků byly vázány, jejich pracovní výkony a tvůrčí činnost byly hodnotně odměňovány. Inteligence kromě své intelektuální činnosti často se přizpůsobovala k manuální práci ve výrobě a hrála jistou úlohu v kulturním životě osad, které byly začasto zaopatřeny vším jako kterákoliv kulturní města na jihu. Rolníci, tito synové přírody, ačkoliv zde neměli možnost vzdělávat půdu, podstoupili jiný boj se zdejší drsnou přírodou v lesích. Osada vznikala za osadou, každým rokem se rozšiřovala. Kde před lety v noci, té věčné noci, trvajících měsíce, jediným světlem byla luna a hvězdy, ozařující tmavou příšernou tajgu, spoutanou krutým mrazem, jenž jako statisíce ostrých jehel bodal nemilosrdně vše živoucí kol kolem, kde hrozné stíny lesních obrů zdály se jakýmsi začarovaným hřbitovem pyramid mrtvé přírody, zde se rozžehla elektrická světla, statisíce hvězd, hvězd, čerpajících svoji plamennou sílu z tohoto pralesa. Leckde zahoukaly sirény a ozval se lidský smích. Příroda zase se rozložila na drzého člověka, ale zloba se zdála již jakýmsi úpěním, jakýmsi posledním vzdechem zraněné selmy.

Od severu zavanul opět ledový dech polárních moří, políbil chladně Novuju Zemlju, proletěl Karskými vraty, zavířil krkolomným vírem několikrátě okolo ostrova Kolgujeva a Vajgače a mocným úderem dolehl na odpočívající, ponořenou v zimní smutek tajgu. Přinesl s sebou miliardy bílých vloček, které snad měly bílým pohřebním rouchem přikrýtí ledovou rakev živého tvora. Jako na sou-

těž elektrickým ohněm se objevila vdáti severní záře, z počátku slabá, mlhava, žlutnoucí, poznenáhlu nabývající jakéhosi zeleného odstínu. Hasla pomalu světla hvězd, měnila své světlo severní záře, jenom Polárka, jako vedoucí předvoj hvězdnatého pochodu, nesla jasnou pochodň do vesmíru.

Krutá příroda zase ustoupila. Ustupovala na sever přes Svalbard, holé útesy Spicberků, za ostrov Rudolfa, na mrtvý bod světa-pól. A tam ona v nejkřutější podobě — zimy — byla neomezeným vládcem. Tam radostí se chtěla smát nebo plakat nad svým věčným panstvím, ale bouřel úsměv na rtech ztuhl a kapky slzí se proměnily v kousky ledu. Sedíc na svém ledovém trůně, příroda-zima se chtěla ohřát blikajícím světlem severní záře. A ta jako na povel své vládkyně osvitila celý polární sever svou pravou září, září magnetického pólu, v podobě jakýchsi zarudlých růžových krápníků, jakoby zalitých vlastní krví.

Boj však nebyl ještě dobojován. Severní příroda se pokusila člověka zdolat v jeho tělesném organismu vším úsilím nejenom v zimě, ale i v létě v době bílých nocí, kdy i o půlnoci při stále zářícím slunci mohl bez jakéhokoliv umělého světla číst knihu nebo zabývat se různou prací i s nejdrobnějšími předměty. Jedem různých severních nemocí — skorbudem — uškla choulostivé tělo člověka. Ale člověk jako nezmar odolával i tomuto zákeřnému útoku a brzy našel prostředky imunitní. Pouze v jednom snad příroda nad mnohými zvítězila. Ránila člověka do jednoho z nejcitlivějších míst — duše. I u mnohých z našich krajanů se objevila časem: těžká duševní choroba — nostalgie — tesnota a touha po rodném kraji.

A tehdy za dlouhých večerů a nocí, často vespolek krajané vzpomínali na rodný jih, ukrajinské roviny, táhnoucí se na sta kilometrů, lesy, louky, dobře obdělávané pole, protkárá řadou řek a potoků. Na zemi z dávných let osídlenou Slovany, majícími mnoho společného s kmeny Drevljanů, knížetem Igorém, na území, jevíci se kdysi jakýmsi mostem mezi Rusí kyjevskou a Rusí černou, která v pozdější době byla kolbištěm nejrůznějších zájmů a vlivů. Vzpomínali na její města, české osady a vsí, kde se zrodili a byli vychováni. Ve vzpomínkách a myslích jasně vyvstával tichý Žitomír se svým bulvárem, na kterém jako věčnost stojí starý památník Alexandru Sergejevičovi, největšímu básníku Rusí, na milé Rovno s jeho širokými ulicemi, na starobylý Luck, možno říci jakousi kulturní kolébku české Volyně. Vzpomínky jejich letěly do vesnic, jejich dvorů, škol, kolchozů a Lidových domů. Na Krošnu, do její školy s nedalekým klubem, do jejich kolchozních bujných chmelnic, v jejich stínu tak příjemné bylo v létě. Do úhledného Kvasilova, jenž svým celkovým zevnějškem, církví, školou, továrnou, železniční zastávkou a pečlivě upraveným vzorným hřbitůvkem vyvolával představu celé české Volyně. Tesklivé dojmy se nesly jako pára dále na západ, letěly přes Tatry do milé české kotloviny.

Snad mnohému osud nedopřál, dostati se tam, kam toužil mnozí nedošli po slavné cestě vítězstvích bojů, po cestě pokropené lidskou krví, zbrázděné koly děl a pásy tanků. Budiž jim proto věnována tichá vzpomínka v srdcích těch, kteří plnou dávkou přijali hojící lék — shledání s rodným krajem.

Hlubokým žalcm sklíčení oznamujeme všem známým a věřícím, že náš navždy opustil náš milovaný manžel, švagr a strýček

VLADIMÍR ZACH
duchovní církve pravoslavné

Zesnul tiše po dlouhém utrpení v úterý dne 1. února 1949 o 1/26. hodině ranní ve věku 76 let. Bohoslužba byla sloužena v pátek dne 4. února 1949 o 10. hod. dopolední v pravoslavné církvi v Zateci. Pohřeb se konal v pátek dne 4. února 1949 z domu smutků, ul. gen. Svobody č. 60, na místní hřbitov. — Jméнем pozůstalých: Anna Zachová, manželka, Oldřich Martinek, švagr, a příbuzenstvo.

Dne 11. února t. r. tomu budou 4 roky od doby, kdy nám zemřel náš drahý syn a bratr Emil Ketner, nar. 22. 4. 1928 ve Zdobunově na Volyni. Bojoval za vlast a zlomen útrapami zemřel v Rýmarově. Budiž ti tato země lehká. My na tebe nikdy nezapomeneme.

Rodiče a sestra.

Vzpomínáme, že dne 3. února 1944 navždy dotouklou přetěžkem zranění srdce naší drahé dcery a sestry Emilie Ketnerové. Odešla v nejkrásnějším věku 21 let. Kdo jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku! Kéž je ti země lehkou! — Vzpomínka na tebe bude stále žít!

Rodiče a sestra.

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

(3. pokračování)

Chlapec ne už nebal svého mistra. Poznám, že je dobrý člověk a že se s ním dá mluvit od duše. Dodal si odvahy a zeptal se:

— Co mi za to obrmajstr udělá?
— Neboj se, Josefe, u mne jsi v bezpečí, nedám ti ublížit. A co ti může také udělat? Na všechno je zákon. Ačkoliv pro našeho obyčejného mužíka je ten zákon pramizerný, ale přece jenom je!

— Kdyby vznikl ten konflikt ve škole nebo tady v dílně, snad by tě posadili do studeného karceru ve vašem útulku. Za trest by tě krmili suchým chlebem a vodou — ačkoliv teď to není lepší — rozděl by byl jenom v tom, že teď vám dávají vodu vařenou a tam bys dostával studenou, syrovou. Tvoje záležitost však vznikla v soukromém bytě obrmajstra a proto ti nemohou nic udělat. To už se obrmajstrův doma vykičela, podupala si nohama a tak se uklidní. Samozřejmě, že se může obrmajstr pomstít, ale před tím jsem tě uchránil tím, že jsem tě vzal k sobě. Teď budeš pracovat u mne a já tě něčemu užitečnému naučím.

Chlapec zazářil radostí a počal vyprávět mistrovi svůj krátký běh života.

— Hm — broukl si pod vous mistr, vyslechnuv učedníkovy vyprávění — tak ty jsi také z „černých“?

— Jak tomu mám rozumět? — zeptal se chlapec — vždyť u nás v Čechách nejsou černí lidé!

— Tys mi synku neporozuměl. Tady v Rusku říkají tak všem pracujícím. Tak nám říkají naši páni hospodáři. My jsme pro ty lidi z chudého rodu, děláme „černou práci“, pracujeme na ty bílé lidi s bílou kostí, pro různé kupce, kněžata, šlechtice a vůbec na všechny ty naše pány. Proto jsme černí lidé, dělájí černou, špinavou práci. Rozumíš už teď?

— Rozumím, strýci. Pamatuji, že i otec mi o tom vyprávěl. U nás byli páni Rakuší, Maďari, Němci!

— No vidíš, synku, oni jsou po celém světě — s povzračením dodal mistr Vasil Ivanovič.

— Podej mi raději tam ten litinový odlitek! Budeme točit kolo!

A už tu byla sírěná, oznamující oběd. Učedníci šli do jídelny sirotčího domu. Také Vasil Ivanovič rozbalil si svůj ranček, do kterého mu starostlivá žena připravila oběd, a počal obědovat.

Vasil Ivanovič Kovaljev byl výborným soustružníkem — mistrem svého díla — jak se říká a měl zlaté ruce. Vykonal vždycky dobře svěřenou mu práci. Proto i obrmajstr Krüher se k němu poměrně dobře choval. Vázil si ho jako nejlepšího, na slovo vzatého soustružníka, jenž byl ve své práci vždy přesný a svědomitý. Také všichni pracující jej měli rádi. Nebyl nikdy hrdý a ke všem byl přívětivý a kamarádský. Obraceli se k němu se svými žádostmi a stížnostmi každý, kdo něco potřeboval. A Vasil Ivanovič poradil, bylo-li toho zapotřebí, pomohl i peněžitou částkou, poněvadž byl jenom se ženou a peníze mu stačovaly.

Byl účastníkem revoluce z roku 1905. Tehdy pracoval v Petersburgu na ruskobaltickém závodě. Po potlačení vzpoury byl policií stíhán a proto z Petersburgu utekl. A tak už celé dva roky pracoval tady.

Po obědě se pustili zase do práce. Našemu Josefovi se práce líbila a byl

spokojen. Čas od času se jej něco Vasil Ivanovič zeptal a tak to půdne uteklo, že ani nepozorovali, jak přišel večer.

Bylo po práci. Učedníci se rozcházel z dílny a spěchali do domova na večeri. Po jídle se obyčejně pomodlili a šli spát.

A to jídlo? To bylo prachšpatné. Připravovalo se obyčejně ze zkažených potravin, ať to bylo ztuchlé maso, nebo hořké maslo. Byly-li snad někdy ryby, byly také zkažené.

Odpadky se používaly na výkrm vepřů. Jedenkrát se však stalo, že přinesené žrádlo vepří nechali netknuté. Přitom spustili hrozný křik, takže vedoucí byl nucen jim koupit šrot.

Chovancům ovšem takový křik by přišel draho.

Potravinu pro učedníky kupoval vedoucí sirotčího domova vždycky ve velkém. Měl tedy obyčejně velké srážky na ceně. Přitom ještě si vybíral ty lacinější. Na peněžních dokladech však měl opak všeho a peníze vytěžené ošizením chovanců si ponechával ve své kapse. Tak se to dělalo.

Náš chlapec, povečeřev, pomodlil se a ulehl. Dlouho však nemohl usnout. Převaloval se se strany na stranu a byl rád, že to všechno tak dobře dopadlo.

Byl šťasten, že našel tak dobrého člověka jako je Vasil Ivanovič. Je mu druhým otcem, poradí a pomůže.

Mrzelo ho jen, proč je na světě taková nespravedlnost. Proč jedni jsou bohatší, jiní chudí? Vždyť jsme přece lidé stejní, všichni se modlíme k Pánu Bohu, jenom žijeme různě: jedni líp, druzí hůř.

A takto přemýšleje, nenašev na své otázky odpovědi, usnul.

Zatím Vasil Ivanovič se chystal také k odchodu domů. Zavíral dveře, když k němu přistoupil obrmajstr Krüher. Dali se do hovoru. Mezi jiným zeptal se Krüher lánanou ruštinou na nového učedníka:

— Bude dobrý pro vás?

— Proč by nebyl dobrý — odpověděl Vasil Ivanovič — z každého učedníka se dá udělat dobrý, užitečný člověk a kvalifikovaný mistr svého oboru. Musí se k němu chovat člověk ale lidsky, pak to půjde. Hrůzou a bitím se nic neudělá. Je to sirotek a nesmíme v něm vzbudit dojem méněcennosti!

— Vy, Vasile Ivanoviči, ho ještě dost dobře neznáte — odpověděl obrmajstr. — Viděl jsem v kanceláři jeho osobní doklady. Vždyť je to Čech! A vy nevíte co je to za lidi ti Češi. Když jsem byl mladý, tak jsem s nimi pracoval při studiích v Praze. To je národ sobecký, hrdý a nedobrý.

— A kdo myslíte bude dobrý, pane obrmajstre, budou-li jej bít? Vezměme na příklad psa. Je to zvíře a přece když ho někdo pohladí, dá mu něco dobrého, zavrtá ocasem a bude se lísat. A zkuste třeba svého psa jednou dvakrát uhodit: nohu vám ukousne, jak bude rozložen. Ani to zvíře nemá rád, aby je bili a cožpak člověk, když má rozum!

— No, no, Vasile Ivanoviči, vy jste filosof, to je dobře, ale co se dá dělat, když svět je už tak postaven? Vy jste přece také byl učedníkem, také vás bili, to už jinak nejde! Vy mu jenom řekněte, ať přijde k mojí manželce, odprosi ji,

políbí ruku a bude zase dobře. Ona je z toho celá nemocná. Pořád mě honí, abych se pomstil.

— Dobře, mistře, vyjřím, a zatím na shledanou! — A rozešli se.

Vasil Ivanovič jda domů stále si pro sebe broukal: „Tebe bili, mne bili, to už je svět tak postavený!“

A k čertu, brzy i svět bude jináčí! Hm, aby Josef šel prosit o odpuštění, líbat ruku? Cekej, Námčoure, on přijde, ale ještě chvíli! Pak přijde a bude účtovat!

Tak uvažuje, došel k svému bytu. Doma při horkém čaji vyprávěl své ženě Pelahiji, sedící proti němu u stolu, o svém novém učedníkově. O tom, o kterého se tak bála a kterého tak litovala, když slyšela, že se pověšil. Řekl jí všechno, co se od chlapce předtím byl dozvěděl.

Po večeri si vzal brýle a počal čísti noviny.

Žena uklízela se stolu. V její hlavě se zrodila myšlenka, aby si toho sirotka vzali k sobě. Ale jak to říci manželovi? Bála se mu o tom zmínit, ačkoliv žil ve vzájemné shodě a nikdy se nehádali. Pelahije byla žena nábožná, poslouchala ráda svého muže a měla jej vždycky za moudrého a nikdy mu nenadhazovala svoje rady.

Když pak měla po práci, přisedla k Vasilu Ivanoviči a řekla:

— Vasja, vezměme si toho sirotka k sobě. Není už malý a bude nám veseleji. Kolik je mu už let?

— Jo, není už malý, je mu 15 let — s povzdechem pronesl Vasil Ivanovič a uvažuje pokračoval — vzít si ho za vlastního nemůžeme, poněvadž sami máme cizí příjmení. Adoptovatí jej, to znamená mít řízení; se soudem, s četnictvem, a to já nechci. Mám ale jiný nápad. Poprosit inspektora a vedoucího sirotčího domova, aby Josef mohl u nás žít, než se něčemu naučí. A tak už do pínolelosti u nás může zůstat.

Žena byla ráda, že takto manžel uvažuje o chlapci a byla plna nedočkavosti, kdy to už bude.

— Jen ztrpení, věc nepůjde tak rychle. Musím nejdříve věc uhladit, pohovořit o tom s vlivnými liemi a pak to půjde.

A zdálo se, že oba manželé byli rádi, že se takto dohodli.

V práci a učením uběhla zima. Přišlo jaro roku tisícého devítistého devátého.

Bylo před velikonoce. Dny se stále prodlužovaly. Sluníčko se stále směleji opíralo o zem a příjemněji hrálo. Někde se už i tráva zazelenalá.

Jednoho takového jarního odpoledne, v neděli po obědě, začal se Vasil Ivanovič strojit do svého černého, naftalínem prosáklého kostymu. Starostlivá ženuška obskakovala s kartáčem v ruce a kde-někde smetla smítko.

Dnes mají obzvlášť slavný den. Dnes se mají uskutečnit jejich dávné sny.

Vasil Ivanovič se chystal k vedoucímu sirotčího domova prosit o chlapce, aby si jej mohl vzít k sobě.

Vyšel z domova s balíkem v ruce. Žena jej na cestu pokřivovala a rozžehnuvše svíci před obrazem, modlila se.

Vedoucí sirotčího domova měl tři dny po jmeninách.

Vasil Ivanovič vytočil na soustruhu z mědi krásný inkoustový přibor na psací stůl, okrášlený různými figurkami a chtěl mu jej věnovat. V den jmenin měl však vedoucí příliš mnoho hostů a proto se Vasil Ivanovič rozhodl, že mu onen dárek odevzdá jindy. (Pokrač.)

Antonín Špatenka:

Průkopnická vesnice

— Uvod —

Dlouhý čas jsem váhal nad vydáním svých pamětí o mé rodné vsi Moskovištině na Volyni. Důvodů, proč jsem otálel, bylo mnoho, avšak konečně ve mně zvítězil názor, že by bylo hříchem, aby tato tak pokroková česká vesnice a její průkopníci upadli v zapomnění, když vynikli tak ohromnou prací pro celý náš národ v zahraničí.

Proto jsem se rozhodl, že své paměti o Moskovištině napíši a tak věčným dílo průkopníků pro příští pokolení.

Nuže k věci milý čtenáři. Toto vyprávění zakládající se na naprosto pravdivých příbězích, uzavírá v sobě vše, co se odehrálo a co prožil jsem sám a jimi staří průkopníci, kteří se nyní po 75 letech vrátili do své milované vlasti. V tomto vyprávění je uzavřeno 75 let života ve vesnici Moskovištině, která byla založena přímo v pralese v tehdejší volyňské gubernii na Volyni v Rusku r. 1871.

Nasí první osídlenci-průkopníci, kteří přijeli z Čech s ranečky na zádech a jejich největším bohatstvím byly jejich děti, začali se s pralesem rvát a svou píli, pracovitostí a šetrností si postupem doby nahospodařili pěkný majetek, který předávali svým dětem. Začátky všech těchto průkopníků byly velmi svižné a těžké, ale díky jejich houževnatosti, šetrnosti a pracovitosti se z toho všeho dostali a po nějakém čase se jim počalo slušně dařit. Když každý měl tolik, kolik k obživě své rodiny potřeboval, přišla vřava první světové války, která neušetrila ani úrodnou a požehnanou Volyn. Zničila jim vše, co si za těch 43 let tvrdou prací a odříkáním vyplněných nahospodařili. Jejich synové šli do českých legií a do ruské armády, zatím co staří osídlenci-průkopníci byli z vesničky vyhnaní a vzati do zajetí (plenu). Když se po čase opět vrátili zpět, nezůstalo z jejich práce žádnému nic, než to, co kdo měl na sobě a na svých zádech. Ale neklesli a bez střechy nad hlavou začínali všichni zase znovu. Rakouské vojsko, které vypálilo a rozebralo celou vesničku, zřídilo si v lese kryty (zemlanky). Tyto kryty použili navrátilí se jako počáteční nuzná obydlí a z těchto počali znovu stavět domy a svá hospodářství. Pole, plna zákopů, překážek, děr od granátů a zbytků přehnané války, jim zůstala a když se vrátili jejich synové z front — žel Bohu ne všichni — začala znovu úmorná práce, ale práce jen požehnaná.

Právě tak měla veliký vliv na život vesničky Moskovištiny i ruská revoluce a polsko-sovětská válka v roce 1920, kdy část Volyně i Moskoviština připadly a připojeny byly k Polské republice. Teprve když nastal politický klid, nastaly i dobré časy pro naše průkopníky. Nebáli se ničeho, neboť vždy si říkali: „Co se nám může stát? Přemohli jsme ty nejtěžší začátky a divoký, nepřátelský prales nám dnes slouží jako pěkná, úrodná pole...“

Průkopníci byli vesměs dobří řemeslníci, jako tesaři, koláři, truhláři atd. a proto byli vyhledávanými odborníky jak Ukrajinci, tak i Poláci, kteří záhy poznali, že české ruce a česká hlava, jak sami říkali, je mnoho.

Začátek a zakládání vesničky jsem čerpal z vyprávění a zápisků mého otce a ostatních průkopníků. Můj otec, který byl jedním z oněch 17 rodin, které přijely na Volyn připravit pro sebe a své děti lepší život, přijel r. 1871 se svými rodiči 18letý, dále moje matka, tehdy 16letá se svou sestrou a dvěma bratry a se svou matkou. Záhy však matka mé matky s bratry odjeli do Ameriky. Já sám, nyní 62letý, pamatuji dobré i zlé doby jichž ovšem bylo více.

Paměti obsahují několik obrázků prvních průkopníků, kteří jsou nyní, po tak opravdu těžkém životě, plném strádání, úmorné práce a samého odříkání, ještě čili a veselí. Jsou to očití pamětníci dob, kdy doma měli někdy jen černý chléb a neměli jej ani čím ukrojiti, nebo naopak měli nůz a nebylo co ukrojiti a dáti do úst. Tito pamětníci se vrátili dne 26. března 1947 po 75 letech do své, po celý život milované a nezapomenutelné vlasti, se svými syny a dcerami, z nichž většina prošla peklem Dukly až do Čech. Splnilo se tak přání a proctví jejich rodičů a prarodičů, kteří po celá dlouhá léta jim vštěpovali velkou lásku k české zemi. Ba i na smrtelném loži si umírající přáli, bude-li toho vlast potřebovat, aby ani okamžik neváhal a šli hned ji, třeba s nasazením svých životů, brániti.

To jsou, milý čtenáři, volyňští Češi, ti, kteří s milovaným generálem Ludvíkem Svobodou přišli do své vlasti, z které jejich rodiče a prarodiče odešli před 75 lety. Tenkrát byli většinou nuceni odejít z vlasti pro neutěšené poměry, zaviněné Habsburskou dynastií. Lépe řečeno, tenkrát Němci vyhnali je, nyní na dešla doba odplaty, kdy Češi vyhnali Němce.

Ve svých pamětech popisují výhradně jen zakládání vesničky Moskovištiny, neboť jiné vesnice a jejich začátek, třeba již dřívější, než naši, není mi tak dobře znám, ale jistě nebyl o mnoho lepší. Než byla vesnička v pralese založena, stála tolik potu a krve prvních osadníků, že není žádného divu, že potomci prvních osadníků ji tolik milovali a tak zvelebovali a ani půd půdy neodprodali nikomu jinému, leč zase Čechu. Nutno zdůraznit, že ve vesničce Moskovištině nebylo jediného smíšeného manželství. To proto, že stála tolik námahy a odříkání. A ještě více je nutno vyzdvihnouti, že průkopníci, ba ani jejich potomci, neměli za těch 75 let žádného sporu mezi sebou, ba ani toho nejmenšího nedorozumění. Tak hluboce se mezi všemi vyvinula láska a úcta jednoho k druhému, tak byl život jednoho s druhým spjat, a tak daleko ležela jejich milovaná vlast, tak daleko...

Vesničku rádi navštěvovali jak lidé cizí, tak i příbuzní a všem se v uspořádané vesničce vždy líbilo, neboť kde panuje láska a shoda, tam sídlí spokojenost a upřímnost.

Vysoké, černé, husté lesy na Volyni rostly výš a výš a tu se dalo, jako by chtěly dospět až k oblakům. Mohutné, prastaré duby svými korunami bránily habrům, borovicím, osikám. aby je nepředstihly. Netušili tito velikáni, že daleko, daleko od nich vzdáleni se připravují lidští tvorové na jejich zkázu. A skutečně také v Čechách se několik rodin

radilo o společném odjezdu na Volyn. Byli z různých míst Čech. Byli to buď příbuzní neb známi mezi sebou. Všichni byli však zaujati stejnou myšlenkou, odjet pryč, daleko ze své vlasti tam, kde by svou prací vybudovali lepší zítřek svým dětem.

Volyn však nikdo z nich osobně neznal, pouze z vyprávění a hlavně ze zpráv od lidí, kteří tam byli již osídlení přes rok a jež svými dopisy chválili úrodnou Volyn. Psávali, že půda na Volyni jest černá, velmi úrodná, ba že ani hnojení není třeba a úroda je pěkná, a co více, že jest tam mnoho a mnoho lesů. Muži byli odhodláni k odjezdu ze své vlasti, ale hůře bylo se ženami. Ty, jsouce měkčí než mužové, jako vesměs všechny ženy, stále měly námitky a nevíce se obávaly o své děti. A pak bylo jim tesknou při vzpomínce, že by měly opustit zde svůj kraj, své známé a jíti do zcela jiného prostředí. Mužové však nedbali slov ani pláče svých žen a snažili se je všemožně zlákat a přemlouvali k odjezdu.

Jelikož byli to vesměs řemeslníci, proto počali si připravovati různé náradí a náčiní, hlavně pily a sekery. Největší radost měl Pitr, který byl vyučen truhlářem, neboť jak mu bylo známo, že na Volyni jest mnohá dřeva, nebyla s ním jiná řeč. Před ostatními sousedy se vychloubal, že si opatřil velkou pilu, jakou celá Volyn ještě leviděla, že prý jest dva metry dlouhá a že bude dělati dlo v tom pralese. Často si pochvaloval, jaké hoblíky má pěkné a několik želízek do nich. Nakonec se vždy utěšoval, že i to nějaké náradí tam bude také k dostání.

Když ženy viděly, že jejich mužové se stále jen a jen radí o cestě a že jinak nedají, nakonec i ony připravovaly své věci, jako nádobí, něco šatů a prádla, peřiny pro děti a tak výměnou několika dopisů se dohodli všichni, že patnáctého máje se všichni sejdou na nádraží v Kolíně. Skutečně, večer patnáctého máje 1871 se sešli v Kolíně na nádraží tito přátelé se svými rodinami:

Louda Václav, kolář z Chotušic, Mareš Jan, hostinský z Ríkova, Pitr Josef, truhlář z Meziříčí, Špatenka Josef, rolník z Malé Skalce u Náchoda, Volenc Jan, učitel z Bousova od Sobotky, Linha Jos., tkadlec ze Lhoty pod Hoříčkami, Novák Jan, zedník z Hraběšína, Matoušek, dělník z Bousova od Sobotky, Čermák Jan, hudebník z Bezděkova u Náchoda, Řezek František, rolník ze Zličce, Janák Václav rolník z Petrovic, Tůma Petr, obuvník z Vestce, Pišl Josef z Oudrnice, Ezechel Bohumil, dělník z Hraběšína, Salák Josef, kolář. Hladík Jan a Šmejkal, aby opustili vlast a nastoupili cestu do daleké Rusi. Všichni, pokud jen mohli, svátečně se ustrojili a s rancí na zádech táhli za sebou několik vozičků. Ženy nesly na rukou ty nejmenší děti, které si spokojeně broukaly v matčině náručí. Zatím co velcí byli smutní, těmto drobeckům nepřipadalo nic divného. Všichni navzájem si podali ruce a dlouho se líbali. Tento polibek připadal jako slib, že se nikdy neopustí a jeden druhého nezradí. Ženy počaly plakati, takže ostatní cestující se zvědavě zastavovali a dvčetivě naslouchali. Mužové je kárali a tišili, aby se opanovaly a nedělaly ostatním divadlo.

Paní Volencová, která nebyla k utišení, prosila ještě na nádraží se sepatýma rukama svého muže, ať od odjezdu do Ruska upustí, ať jedou raději do Ameriky. To proto, že její dvě sestry tam již před několika lety odjely a stále jí

psaly, aby za nimi přijela. Současně jí varovaly, aby do Ruska nejezdila. V některých dopisech jí dokonce psali o tom, že z jakési cestopisné knihy se dozvěděly, že Volyň jest ještě téměř neosídlena, dosud jen samý prales, divoká zvěř a na závěr dodaly: Život pro kulturního člověka tam není, takový člověk patří do Ameriky, nikoliv do divočiny. Přijed k nám, v začátcích Ti pomůžeme a že by se Ti zde nelíbilo, o tom velmi pochybujeme, neboť jest zde život skutečně krásný.

Takovými dopisy lákaly paní Volencovou její sestry a ta se proto bránila odjezdu na Volyň. Stále prosila svého muže, leč marně. Nic nepomohlo, ani když se k prosbě připojila i paní Čermáková, která by byla také raději jela za svými sourozenci do Ameriky. Nic však nebylo platné, muži byli neoblomní, neboť věřili, že se tam budou mít dobře a že tam budou spokojeni. Ničeho se nebáli, jen si přáli, aby jim dal Bůh zdraví, aby mohli pracovat.

Večer čehož dne byl pro ně uvolněn a vyprázdněn železniční vůz, kam se všichni i se svými zavazadly odebrali, složili si každý svoje věci a udělali trochu pohodu svým dětem. Netrvalo dlouho, když bylo vše skončeno a bylo slyšeti zapísknutí a záhy po té se dal vlak do pohybu. Děti cestou unavené a utrnáčené záhy usnuly, ale ženy a mužové, jakoby ani žádné unavy necitili, navzájem si povíдали a sobě svěřovali, co kdo s sebou si veze anebo naopak, co chybí. Cesta jim jen pozvolna ubíhala, neboť bylo tma a na krajinu nebylo viděti. Několikráte se vlak zastavil, ale cestující nevěděli, kde a v které stanici stojí. Když přišel průvodčí, jenž byl jakýsi nafoukaný Němec, ptali se jej nedočkavě, kdy že bude již Rusko? Ten, aniž se na ně podíval, hrubě a lámanou češtinou odsekl: „Až vlak zastaví v lesích a dál nepojede, tak to budou ruské hranice.“ Všechny to zamrzelo a byli neradi, že se jej vůbec tázali, neboť to nijak jejich sklíčené náladě neprospělo. Po chvíli pak se opět radili, a tak, aniž oka zamhouřili, uběhla noc a nastalo rozednávání. To již bylo cestování radostnější, neboť pozorovali krajinu a živě se bavili, co jak zařídí, aniž přitom přemýšleli, kam a proč tak daleko jedou. Později však je již i vyhlídka na krajinu omrzela a když již počínali býti mrzuti, pojednou zastavil vlak a průvodčí jim přišel hlásiti, že jsou již na hranicích. Všichni byli jak u vytržení, tu pojednou pan Volenec zavolal všechny k sobě a počal něco rozbalovati. Byl to prostý červený kapesník a když se všichni kolem něho seskupili, slavnostně jej rozvázal a dojatě pravil: „Kamarádi, zde jsem vzal s sebou českou zemi, kterou budeme všichni a vždy střežiti, bude pro nás talismanem, který nás, i naše potomky bude chrániti ode všeho zlého. Právě opouštíme svoji zemi a vjíždíme na půdu cizí, kde chceme najíti druhý domov. Tato hrstka hlíny nám musí býti vždy připomínkou na Čechy, na naši vlast, kterou nikdy nepřestaneme míti rádi a kterou budeme vždy a za každých okolností brániti a chrániti. Slibte mně, že budete své děti vždy vychovávat i učiti a láscé ke své vlasti!“

„Slibujeme, slibujeme,“ zaznělo ze všech úst. Po tomto slibu pan Volenec políbil zem a podával ostatním, kteří učinili totéž, oči majíce zalité slzami.

Ještě jednou naposledy podívali se zpět do své rodné vlasti a již se dal vlak opět do pohybu. Ženy se nezdržely a

hlasitě zaplakaly. Tato chvíle byla i pro tyto hrubé odhodlance muže velmi těžká. I oni totiž zaplakali, skrývajíce svoje oči dlaněmi. Nebyli si teprve všichni uvědomili, jak těžké a bolestné jest opouštění své vlasti. Opuštiti známé, přátele, rodinu, to vše jde snadno, ale opouštiti svoji vlast, to je tak těžké, že takový okamžik nemůže být vypsán.

Ještě několik dnů úmorného cestování, kdy děti byly již nerpělivé, vlak zastavil, tentokrát naposledy. Nyní přišla konečná stanice Ruska — Brody. Žádný vlak dále odtud nejel, protože kolejnice dále nevedla. Dřevěné boudy, pak jakási kanceláře, to bylo vše. Když byli upozorněni, aby vystoupili, počali cestující vše vykládati z vozu na jednu velkou hromadu. Když to bylo hotovo, počali se kolem sebe rozhlížeti. Bylo již k večeru a oni vidouce kolem sebe jen a jen samé husté lesy, strachy se až zachvěli. Nepromluvil z nich žádný ani slova a mlčky se divali na ten černý les. Tu vidí, jak kolem boudy míří k nim několik uniformovaných mužů, jež mají přes rameno přehozenou nějakou zbraň s bodlem. Když přišli k našim cestujícím, počali na ně hovořiti rusky, čemuž ovšem žádný z nich nerozuměl. Tu jim přišli na pomoc úředníci z kanceláře a tlumočili jim, co jim stráž povídá:

„To je již Rusko, hranice Volyňské gubernie, stanice Brody. Vlak dále nejede, jestli však chcete jíti dále na Volyň, kde jest vyhrazeno místo pro osídlenec a kde jsou již někteří vaši krajané, musíte si hledati jiný dopravní prostředek.“

Po těchto slovech stráž odešla na svá místa a s našimi průkopníky zůstali jen dva úředníci. Paní Čermáková se již nepřemohla a dala se do hlasitého pláče a bědovala:

„Bože, Bože, již jsme v Rusku, noc na krku a co bude s námi dále, kde s těmi dětmi přenocujeme? Já nechťela jíti, já mám stále zlou předtuchu a velmi se obávám něčeho zlého.“

K jejímu náuku přidala se i paní Volencová a po chvíli již všechny ženy a děti pustily se do hlasitého pláče. Mužové sami již dlouhou cestou nervosní, je okřikovali, aby nedělaly scény před Rusy, že to dobře dopadne, že nebylo nikdy tak zle, aby nemohlo býti zase dobře. Tu k nim přistoupil jakýsi silný, ramesnatý muž, omásaný velkým nožem neb dýkou a rusky k nim hovořil. Ochotný úředník jim to takto přeložil:

„Máte si všechny své věci dáti tamto.“ Ukazoval přitom na kolny, u nichž stála stráž. Dále pak je nabádal, aby někdo zůstal zde věci hlídati a ostatní s ženami a dětmi, aby šli do městečka, které jest vzdáleno asi třicet kilometrů. Tam že je jakýsi Socký (obecní posel) a u něho že jsou místnosti pro cestující, kteří přijíždějí do Ruska.

Průkopníci uposlechli této výzvy a všechny svoje věci, kromě dvou vozičků, složili v beudě. Tři z mužů pak zde zůstali věci hlídati. Vyspali se na svých zavazadlech.

Ostatní mužové obávající se o ženy a děti odebrali se s nimi do městečka. Již se hodně stmívalo, když s nimi nastoupil Rus cestu. Cestou cosi živě vypravoval, smál se, ale žádný mu nerozuměl a ani se o jeho řeč nezajímali, neboť jim vskutku nebylo do řeči. Nálada všech byla velmi stísněná. Děti již podřimovaly na vozičkách a ostatní byli zabráněni do svých myšlenek, kterými se jim v hlavě jen hemžilo.

Již se docela stmívalo, když dosněli do městečka Brody. Bylo viděti dřevěné

chaty, jejichž střechy téměř všechny byly pokryté slámou, tak zvanými došky neb šindelem. Okna byla malá, z některých již prosvítalo světlo. U první chaty se Rus zastavil a poručil jim, aby všichni zůstali venku. Sám všel dovnitř, avšak v několika minutách byl zpět a sděloval:

„Šičas přijde desátník, který vás zavede na nocleh.“ Sám se otočil a aniž pozdravil, ubíral se zpět ke stanici. Pojednou vrzly dveře a v nich se objevil muž v rozhalené košili, zarostlý, jehož vzhled nebyl právě pěkný. Popsel k ženám blíže, rukou dotkl se tváře jedné z nich a pravil:

„Tak co, vy Češky krasavice, přišly jste „pokusati“ naše Rusko? Tak jen pojďte dále, já vás zavedu do paláce.“ Pobízel je se smíchem tento velmi dotěrný a nesympatický muž a stále si při chůzi opravoval košili nebo kalhoty. Snažil se stále navázati řeč a pravil dále:

„U nás v Rusku je země dosti a lesů ještě více. Kdo zde „robotajet“, ten chleba kušajet.“

Když mu nikdo neodpovídal, dal se do hlasitého zpěvu, který se však spíše podobal hulákání a zpíval:

„Já mám chátečku, mám končeka bílého, mám „krasivuju“ žinku, pět dětí původu ruského, jsem šťastliv a v Rusku nic mi nechybí.“

Když dozpíval, začal opět znova a tak několikrát to opakoval, že to již naši průkopníci uměli také. Sel klátivým krokem, ale dosti rychle, takže naši průkopníci unaveni cestou, nemohli mu ani stačiti Rus vída, že zůstávají pozadu, zastavil se a křičel:

„Tak rychle, rychle, pospěšte si, vy panny Češky. Já se nebudu s vámi zabývatí celou noc, tu já mám pro spaní.“ Chytil jednu ženu která k němu právě došla, pod paži a pobízel ji rychle k schůzi a začal na ženu uťočiti:

„Vy Češky jste „charošé“, ach, jen jednou bych vás chtěl podelovati.“ Přitom sevřel rukou ženu tak, že tato až zavýskla bolestí. Pan Volenec, který šel za nimi a pochopil několik slov a také uslyšev zapísknutí ženy, přidal do kroku, aby byl blízko a bude-li třeba, aby mohl zakročiti. Rus však, jako by si nebyl ničeho vědom, prozpěvoval a poskačoval si klidně dále. Pan Volenec si pomyslí, že to buď ten člověk nemá v hlavě v pořádku, nebo že snad jsou ti Rusové takové veselé povahy.

Tu pojednou, když již minuli několik domků, zamířil jejich průvodce do jednoho z nich. Vešel na dvorek a ostatní samozřejmě za ním. Otevřel dveře a vstoupil dovnitř. Ženy pak vzaly děti z vozičků do náručí a šly také za Rusem. Vstoupili do nízké, dosti prostranné místnosti, která byla prosvícena dýmem, jenž vznikál od zapálených loučí, kterými byla světnice osvětlena. Podlaha této místnosti byla z udapané hlíny. V jednom rohu stály na kůlech dvě lavice. V druhém koutě bylo složeno několik oteplí slámy. V třetím rohu místnosti byla jakási pec, na níž byla kupa hadrů.

Mužové vrátili se nazpět na dvůr, vzali z vozičků všechny věci, kde měli i své peřiny pro děti a odnesli je do místnosti, kde vše složili na hromadu u zdi. Do místnosti se přikolébál nějaký zarostlý muž, který se pozdravil s průvodcem i s ostatními. Mužové, jež se asi velmi dobře znali, vyměnili spolu několik slov, ovšem rusky, a po té přišlo, zcela určitě majitel tohoto domu, pobídl ženy, aby si slámu po podlaže rozestlaly. (Pokračování.)

Seznamy volyňských Čechů osídlených v ČSR

Čížek Bohumil, OKMZ Kolečov, o. Podbořany	3. 3. 1898	zemědělec	Huleč Česká	24261
Olga roz. Brdová	6. 10. 1905	domácnost		24262
Čížková Olga	20. 4. 1930	domácnost		24263
Čížek Emil	1. 6. 1933	školák		24264
Čížková Anna r. Prošková, OKMZ Krnov	10. 3. 1912	domácnost	Hlinsk	5657
Emilie	25. 7. 1938	školačka		5658
Marie	7. 12. 1941	dítě		5659
Čížková Krista, Jemnice 14, o. Planá u M. Lázní	7. 10. 1907	rolnice	Olšanka	08775
Zinaida	26. 2. 1930	rolnice		08776
Václav	1. 6. 1934	školák		08777
Fedor	27. 7. 1939	školák		08778
Čížková Nadja r. Vrabcová, Tisa, o. Děčín	23. 4. 1900	rolnice	Okoiěk	2027
Libuše	13. 4. 1925	rolnice		12028
Budkovská Antonie	12. 10. 1944	dítě		12029
Budkovská Anna	1. 5. 1946	dítě		12030
Čmelík Antonín, Č. Chloumek, o. Teplá	9. 5. 1903	rolník	Huta-Marjatin	11501
Anna	5. 9. 1899	domácnost		11502
Vladimír	29. 4. 1929	zámečník		11503
Rostislav	5. 6. 1937	školák		11504
Čmelík Josef, Loučky, o. Děčín	10. 4. 1904	rolník	Meželiska	883
Olga	17. 5. 1913	domácnost		11884
Nina	7. 8. 1934	školačka		11885
Bronislav	5. 8. 1938	školák		11886
Stanislav	17. 4. 1945	dítě		11887
Pavla	16. 8. 1946	dítě		11888
Čmelík Michal, Č. Chloumek, o. Teplá	30. 11. 1874	rolník	Huta-Marjatin	11506
Kristina	15. 11. 1877	domácnost		11507
Tomáš	18. 3. 1918	účetní		11508
Čmelíková Anna, Č. Chloumek, o. Teplá	18. 7. 1918	domácnost	Huta-Marjatin	11572
Josef	9. 12. 1939	školák		11573
Čmelíková Antonie, Č. Chloumek, o. Teplá	25. 8. 1905	rolnice	Huta-Marjatin	11949
Josefa	17. 5. 1930	školačka		11950
Evženie	18. 5. 1931	školačka		11951
Bronislava	28. 3. 1939	školačka		11952
Čmelíková Františka, Č. Chloumek, o. Teplá	28. 11. 1918	rolnice	Huta-Marjatin	11551
Vítězslava	25. 11. 1936	školačka		11552
Emilie	24. 11. 1943	dítě		11553
Marie	15. 5. 1883	domácnost		11554
Čmelíková Růžena, Loučka, o. Děčín	10. 8. 1882	rolnice	Meželiska	12400
Věra	1. 1. 1915	rolnice		12401
Antonie	10. 6. 1917	rolnice		12402
Čmelíková Vlasta Unčín, o. Ústí n. Lab.	25. 11. 1899	domácnost	Meželiska	2221
Bronislav	29. 4. 1924	učitel		2222
Kateřina	20. 9. 1923	učitelka		2223
Čmil Alex. Srby, o. Horš. Týn	8. 11. 1907	zemědělec	Dolinka	18918
Anna	10. 3. 1904	domácnost		18919
Rostislav	27. 12. 1940	dítě		18920
Čmuhálek Antonín, Nová Ves 21, o. Krnov	1889	rolník	Novosilky	26270
Marie	1894	domácnost		26271
Emilie	1928	domácnost		26272
Marie	1931	domácnost		26273
Antonín	1936	školák		26274
Stanislav	1937	školák		26275
Čmuhálek Josef, Přední Arnoštov, o. M. Třebová	4. 3. 1921	rolník	Novosilky	26349
Marie	27. 9. 1928	domácnost		26350
Čmuhálek Karel, Hrádek, o. Znojmo	16. 3. 1892	rolník	Novosilky	26192
Emilie	1. 2. 1901	domácnost		26193
František	24. 4. 1925	rolník		26194
Čmuhálek Karel, Schönwald 81, o. Frýdlant	3. 9. 1921	rolník	Novosilky	26316
Antonína	17. 3. 1927	domácnost		26317
Čmuhálek Ladislav, Fulštejn 17, o. Krnov	6. 10. 1890	rolník	Novosilky	26441
Emilie	12. 7. 1894	domácnost		26442
Anna	22. 3. 1922	domácnost		26443
Frant.	25. 4. 1932	školák		26444
Čmuhálková Marie r. Kozáková, OÚOP Aš	16. 3. 1901	domácnost	Natálin	4459
Emilie	23. 8. 1924	domácnost		4460
Ludvíka	20. 12. 1929	domácnost		4461
Čmuhálková Marie, Hayniště 102, o. Frýdlant	10. 5. 1905	domácnost	Novosilky	26460
Antonie	15. 4. 1930	domácnost		26461
Anna	1. 3. 1939	školačka		26463
Evženie	20. 12. 1942	dítě		26464
Alžběta	3. 2. 1944	dítě		26466
Františka	10. 11. 1933	školačka		26462
Čuba Antonín, OKMZ Znojmo	2. 12. 1886	rolník	Moldava I	32853
Marie roz. Golevendová	28. 7. 1898	domácnost		32854
Čubová Anna r. Urbanová, OÚOP Znojmo	13. 8. 1886	domácnost	Dubno	32790
Čubová Anastazie, Rybáře 11, o. Karlovy Vary	3. 9. 1907	domácnost	Baraši	07038
Vladimír	3. 7. 1932	školák		07039
Jirina	22. 6. 1937	školák		07040
Tamara	11. 7. 1939	školák		07041
Valentin	5. 8. 1941	dítě		07042
Helena	25. 5. 1945	dítě		07043

Curda Jaroslav, Soběnice 43, o. Litoměřice	27. 4. 1899	rolník	Ozerany	26036
Olga roz. Nájemníková	9. 3. 1903	domácnost		26037
Miroslav	17. 9. 1927	rolník		26038
Eliška	6. 8. 1929	domácnost		26039
Curda Jaroslav, Maštov 169, o. Podbořany	23. 11. 1913	rolník	Ozerany	25840
Curda Josef, OKMZ Posudov, o. Kaplice	13. 1. 1898	rolník	Ivanoviče-Okolek	12571
Olga roz. Pokorná	2. 2. 1901	domácnost		12572
Milentina	15. 5. 1928	učednice		12573
Vladimír	6. 2. 1929	učedník		12574
Josef	15. 8. 1931	rolník		12575
Olga	27. 6. 1935	žákyně		12576
Zmáida	11. 3. 1937	žákyně		12577
Raisa	17. 9. 1940	dítě		12578
Marie roz. Martínovská	8. 3. 1870	domácnost		12579
Curda Josef, Liběteč	20. 7. 1899	rolník	Kupčičov	17571
Libuše	8. 12. 1908	domácnost		17573
Miluše	2. 2. 1929	domácnost		17574
Věra	14. 4. 1931	školačka		17575
Marie	8. 2. 1941	školačka	Ozerany	25922
Curda Václav, Prahly 20, o. Kadaň	14. 10. 1904	rolník		25923
Emilie roz. Semerová	25. 5. 1912	domácnost		25934
Milada	28. 3. 1938	školačka		25925
Jaroslava	21. 8. 1939	školačka		25926
Danuše	26. 11. 1941	dítě		25927
Marie roz. Honzová	1867	domácnost		
Curdová Alžběta, Bečino 19, o. Podboř.	15. 4. 1922	domácnost	Leonovka	3818
Antonie	10. 3. 1940	školačka		3819
Antonín	13. 6. 1943	dítě		3820
Curdová Alžběta, Cvrčovice, o. Mikulov n. M.	26. 2. 1923	švadlena	Sergejovka	07275
Libuše	23. 11. 1941	dítě		07276
Nováková Marie	9. 10. 1889	domácnost		07277
Curdová Bronislava, OKMZ Buškovice, o. Podboř.	1. 3. 1912	domácnost	Miluše	21816
Rostislav	11. 6. 1940	školák		21817
Josef	12. 3. 1944	dítě		21818
Curdová Janina, Maštov, o. Podbořany	17. 5. 1905	domácnost	Ozerany	25913
Marie	12. 9. 1929	domácnost		26018
Antonie	1. 11. 1931	domácnost		26019
Antonína	13. 5. 1877	domácnost		26020
Curdová Marie, Vys. Lípa, o. Děčín	24. 9. 1903	rolnice	Ivanoviče-Okolek	12294
Olga	14. 8. 1941	dítě		12295
Čvančarová Julie, OÚOP Opava	1882	domácnost	Hušče	18527
Emilie	1921	domácnost		18528
Hradec Vladimír	1937	školák		10368
Dačuková Anastazie, Chomutov, ul. 28. října 34	14. 10. 1898	domácnost	Dlouhé Pole	10369
Alexandr	10. 1. 1938	školák		10370
Hloušková Anna	1874	domácnost		
Damašek Josef, Trnovany 48, o. Teptice-Šanov	6. 4. 1894	mlynář	Luck	10375
Marie roz. Glaičková	15. 5. 1902	domácnost		10376
Bohuslav	2. 2. 1924	rolník		10377
Damašek Václav, Bečov 17, o. Most	16. 9. 1890	řezník	Teretino	10378
Ludvíková Julie roz. Vokráčková	13. 3. 1903	domácnost		10379
Ludvíková Anna	20. 1. 1931	školačka		10380
Ludvíková Božena	13. 9. 1932	školačka		10381
Damašek Vincenc, Rapotín 198, o. Šumperk	22. 12. 1893	řezník	Boremel	25077
Zofie	16. 5. 1893	domácnost		25078
Damašková Stanislava, Trnovany, o. Tepl.-Šanov	1913	domácnost	Luck	10375
Josef	1939	školák		10376
Zembolová Jadviga	1931	školačka		10377
Danda Alexandr, Suchohom, o. Sternberk	1907	rolník	Hlinsk	14857
L'dmíra roz. Nosková	1914	domácnost		14858
Danda Antonín, Radičevy 21, o. Žatec	3. 8. 1890	rolník	Novokralev	10110
Alexandra roz. Krávičková	3. 8. 1891	domácnost		10111
Věra	10. 5. 1921	domácnost		10112
Alexandr	18. 12. 1922	rolník		10113
Hloušek Alexandr	14. 7. 1927	rolník		10114
Danda Emil, Brníčko 11, o. Sternberk	30. 5. 1909	rolník	Zálesí	10115
Anastazie	25. 3. 1918	domácnost		10116
Libuše	3. 1. 1939	školačka		10117
Danda Josef, Nová Ves 25, o. Podbořany	1. 10. 1901	rolník	Zavidov	10118
Eugenie	18. 7. 1916	domácnost		10119
Jarmila	22. 2. 1939	školačka		10120
Danda Vladimír, Siřem 5, o. Podbořany	11. 8. 1888	rolník	Ježírko	10121
Olga roz. Ziglová	21. 4. 1905	domácnost		10122
Helena	4. 1. 1927			10123
Danda Vladimír, Dlouhý Grůn 114, o. Zlutice	26. 5. 1895	rolník-uzenář	Huleč Česká	24466
Marie roz. Lašecková	18. 1. 1904	domácnost		24467
Nina	27. 3. 1927	domácnost		24468
Raisa	1. 10. 1940	školačka		24469
Danda Vladimír, Uničov, o. Sternberk	1899	rolník	Hlinsk	14815
Olga	1904	domácnost		14816

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1949 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 14059 a 70103. — Okresní spořitelna a záložna.